

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna
we Wrocławiu

**Egzamin gimnazjalny
w województwie
dolnośląskim i opolskim
w 2006 roku**

Raport

Wrocław 2006

Przygotował zespół ekspertów
Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu

© Copyright by Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu 2006

ISBN 83-89629-70-4

WYDAWNICTWO
Continuo

ul. Lelewela 4, pok. 325
53-505 Wrocław
tel. (71) 791-20-30
tel./fax (71) 34-390-18 w. 223
e-mail: wydawnictwo@continuo.wroclaw.pl

Wydrukowano we Wrocławskiej Drukarni Naukowej PAN
im. S. Kulczyńskiego Sp. z o.o.

Spis treści

Wstęp 5

Rozdział I. Organizacja i przebieg egzaminu gimnazjalnego w 2006 roku 7

1. Terminy przeprowadzania egzaminu w 2006 r. 7
2. Informacje o uczniach gimnazjum przystępujących do egzaminu w 2006 r. 7
3. Współpraca ze szkołami 8
4. Organizacja sprawdzania prac 8

Rozdział II. Ewaluacja egzaminu 10

1. Obserwatorzy 10
2. Analiza dokumentacji przekazanej ze szkół 12
3. Wnioski 12

Rozdział III. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w 2006 roku 14

1. Część humanistyczna 14
2. Część matematyczno-przyrodnicza 31

Wstęp

Raport „Egzamin gimnazjalny w województwie dolnośląskim i opolskim w 2006 roku” stanowi rozwinięcie i dopełnienie informacji, jaką otrzymali Dyrektorzy Gimnazjów w czerwcu br.

Przekazaliśmy wówczas każdej szkole:

- wybrane dane statystyczne egzaminu (liczby szkół i uczniów, wyniki z obu części egzaminu – z podziałem na warstwy),
- kartoteki i opisy zestawów egzaminacyjnych, tabele z indywidualnymi wynikami uczniów za poszczególne zadania, a także umiejętności zawarte w obszarach standardów,
- tabele łatwości zadań i umiejętności w poszczególnych oddziałach, szkole, gminie i województwie,
- omówienie wyników z sugestiami dotyczącymi kierunków analizy szkolnej.

Opracowanie niniejsze i raport krajowy są kierowane do nauczycieli, rad pedagogicznych i dyrektorów szkół. Pozwolą na pogłębioną analizę jakościową wyników egzaminu w konfrontacji z rezultatami określającymi stopień opanowania umiejętności opisanych w wymaganiach egzaminacyjnych na poziomie województwa, okręgu egzaminacyjnego i kraju.

Raport krajowy umieszczony na stronie internetowej CKE (www@cke.edu.pl) zawiera obszerne i wyczerpujące dane statystyczne oraz szczegółowe omówienie zadań egzaminacyjnych i wyników, jakie uzyskali uczniowie (w rozbiciu na województwa).

Możliwość porównania wyników jest szczególnie istotna w sytuacji, gdy szkoły pracują według różnych programów nauczania i podręczników, a także systemów oceniania.

Mamy nadzieję, że tekst *Raportu* okaże się również przydatny pracownikom nadzoru pedagogicznego, którzy wspomagają szkoły w planowaniu ich własnego rozwoju, a także doradcom i konsultantom metodycznym w projektowaniu obszarów doskonalenia nauczycieli.

Raport zawiera też opis organizacji i przebiegu egzaminu w roku 2006 na terenie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu oraz wnioski wynikające z doświadczeń tego egzaminu.

* * *

Egzamin gimnazjalny przeprowadziliśmy w bieżącym roku po raz piąty – to już mały jubileusz.

Za bardzo dobrą współpracę we wszystkich tych latach dziękujemy serdecznie:

- Przewodniczącym i Członkom szkolnych zespołów egzaminacyjnych,
- Przewodniczącym i Członkom zespołów egzaminatorów zewnętrznych,
- Kuratorom i Wizytatorom Kuratoriów Oświaty we Wrocławiu i Opolu.

Organizacja i przebieg egzaminu gimnazjalnego w 2006 roku

1. Terminy przeprowadzania egzaminu w 2006 r.

Egzamin dla uczniów kończących III klasę gimnazjum w 2006 r. odbył się w dniach 26 kwietnia (część humanistyczna) i 27 kwietnia (część matematyczno-przyrodnicza). Gimnazjaliści otrzymali do rozwiązania arkusz standardowy, przeznaczony również dla uczniów z dysleksją, oraz arkusze dla gimnazjalistów z dysfunkcjami. Dla uczniów niewidomych i słabowidzących przygotowano dostosowany do ich potrzeb arkusz standardowy.

W arkuszu humanistycznym zadania były skupione wokół motywów przewodnich określonych w tytułach arkuszy: *I śmiech niekiedy może być nauką* (A1), *Igrzyska dawniej i dziś* (A7), *Koleżeństwo, partnerstwo, przyjaźń* (A8).

Egzamin w dodatkowym terminie odbył się 6 i 7 czerwca 2006 r. Podobnie jak w poprzednich sesjach zdający rozwiązywali arkusze standardowe (w części humanistycznej – *Przy stole*) oraz arkusze dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (w części humanistycznej – *Lubię kino* A7 i *Rodzina* A8).

2. Informacje o uczniach gimnazjum przystępujących do egzaminu w 2006 r.

Na terenie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu do egzaminu gimnazjalnego w kwietniu przystąpiło **51,9** tys. uczniów klas trzecich gimnazjów (w województwie dolnośląskim – 36,9 tys., w województwie opolskim – 13,9 tys.).

Liczbę prac egzaminacyjnych według rodzaju arkuszy przedstawia zestawienie:

	Część humanistyczna	Część matematyczno-przyrodnicza
Ogółem	51,9 tys.	
w tym zestawy:		
standardowe (A1)	50,8 tys.	50,7 tys.
uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim (A8)	925	925
uczniów niesłyszących lub słabosłyszących (A7)	68	68
uczniów słabowidzących 16 pkt. (A4)	42	42
uczniów słabowidzących 24 pkt. (A5)	3	3
uczniów niewidomych (A6)	1	1

Decyzją dyrektora Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu **62** uczniów zostało zwolnionych z obowiązku przystąpienia do egzaminu ze względu na stan zdrowia (**40** w woj. dolnośląskim i **22** w woj. opolskim).

Z egzaminu zostali zwolnieni również laureaci wojewódzkich konkursów przedmiotowych: w części humanistycznej – **65** uczniów, w matematycznej – **86**.

Uczniowie z dysfunkcjami oraz uczniowie z dysleksją mieli prawo korzystania z dodatkowych uprawnień: m.in. wydłużonego czasu egzaminu oraz pomocy nauczyciela wspomagającego. Wśród uczniów przystępujących do egzaminu **4376** (7,4% wszystkich zdających) miało stwierdzoną dysleksję (w woj. dolnośląskim – **3175** i w woj. opolskim – **1201**).

W sesji czerwcowej przystąpiło do egzaminu **176** uczniów (w części humanistycznej **120** uczniów i **147** uczniów w części matematyczno-przyrodniczej). Byli to gimnazjaliści, którzy z przyczyn zdrowotnych bądź losowych nie przystąpili do egzaminu w maju, oraz ci, którym unieważniono wyniki egzaminu w pierwszym terminie.

3. Współpraca ze szkołami

W kwietniu 2006 r. egzamin gimnazjalny przeprowadzono w **615** szkołach (**453** w woj. dolnośląskim i **162** w woj. opolskim). Za jego prawidłową organizację i przebieg odpowiadali przewodniczący szkolnych zespołów egzaminacyjnych. Egzamin w terminie dodatkowym został przeprowadzony w **102** szkołach (w **76** szkołach województwa dolnośląskiego i **26** województwa opolskiego).

W grudniu 2005 r. oraz w marcu i kwietniu 2006 r. OKE zorganizowała szkolenia i konferencje szkoleniowe dla przewodniczących szkolnych zespołów egzaminacyjnych, przewodniczących zespołów egzaminatorów, egzaminatorów i weryfikatorów z woj. dolnośląskiego i opolskiego. Przewodniczący otrzymali na nich materiały niezbędne do prawidłowego przygotowania i przeprowadzenia egzaminów gimnazjalnych, w tym procedury, instrukcje, harmonogram prac.

Wyniki egzaminów gimnazjalnych przekazano do szkół **14 czerwca 2006 r.** Wydruki zawierały wybrane dane statystyczne:

- liczbę uczniów i prac egzaminacyjnych (arkusze standardowe i niestandardowe),
- zbiorcze wyniki okręgu w zakresie badanych obszarów wiedzy i umiejętności w rozbiciu na:
 - województwa,
 - duże miasta, średnie miasta, małe miasta, wieś,
 - Wrocław, Opole,
 - szkoły publiczne i niepubliczne,
- indywidualne wyniki uczniów – punkty za każde zadanie egzaminacyjne (i każde kryterium),
- średnie wyniki oddziału, szkoły, gminy i województwa,
- łatwości zadań w poszczególnych oddziałach,
- materiały do analizy wyników uczniów w szkole – opisy i kartoteki zestawów egzaminacyjnych,
- pismo z prośbą o zgłaszanie do Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej wszelkich dostrzeżonych nieprawidłowości (dane uczniów, sumowanie punktów),
- informacje o uwagach zgłaszanych przez egzaminatorów (dotyczących formalnej poprawności kodowania i wypełniania kart odpowiedzi).

Na internetowej stronie OKE umieszczono schematy punktowania zadań. Pakiety imiennych zaświadczeń o wynikach egzaminu gimnazjalnego uczniów przekazano szkołom łącznie z wynikami również **14 czerwca 2006 r.**

4. Organizacja sprawdzania prac

Bezpośrednio po egzaminie za pomocą poczty kurierskiej materiały egzaminacyjne ze szkół zostały przewiezione do siedziby OKE we Wrocławiu. Po odpowiednim posegregowaniu prace zostały przekazane (również przez kurierów) do ośrodków sprawdzania zorganizowanych w wybranych szkołach na terenie województwa dolnośląskiego i opolskiego (w woj. dolnośląskim – **15** i w woj. opolskim – **5**).

Do sprawdzania prac uczniowskich powołano **625 egzaminatorów i 69 weryfikatorów** w części humanistycznej oraz **470 egzaminatorów i 54 weryfikatorów** w części matematyczno-przyrodniczej (na 1160 zarejestrowanych zewnętrznych egzaminatorów w części humanistycznej i 1252 w części matematyczno-przyrodniczej). Egzaminatorzy z woj. dolnośląskiego i opolskiego, po odpowiednim przeszkoleniu, sprawdzali prace uczniów zgodnie z obowiązującymi w całym kraju kryteriami i schematami punktowania zadań. Egzaminatorzy pracowali w **62** zespołach (**35** humanistycznych i **27** matematyczno-przyrodniczych). Ocenione przez nich prace były weryfikowane pod względem poprawności punktowania zadań przez dwóch weryfikatorów merytorycznych pracujących w każdym zespole (**70** w części humanistycznej i **54** w części matematyczno-przyrodniczej). Zweryfikowanych zostało 10 607 (21,0%) prac w części humanistycznej i 8337 prac (16,4%) w części matematyczno-przyrodniczej. Pod względem poprawności i kompletności nanoszenia wyników na kartę odpowiedzi za weryfikację odpowiadał asystent techniczny.

Koordynatorzy egzaminu utrzymywali stały kontakt za pomocą poczty elektronicznej z przewodniczącymi zespołów egzaminatorów, wyjaśniając na bieżąco wszystkie wątpliwości egzaminatorów. Połączenia internetowe umożliwiły szybkie przekazywanie informacji do wszystkich zespołów, co usprawniło rozwiązywanie problemów pojawiających się przy stosowaniu schematów punktowania.

Po zakończeniu sprawdzania prac karty odpowiedzi uczniów, z naniesionymi na nie przez egzaminatorów punktami za zadania otwarte, sczytywano elektronicznie i weryfikowano w OKE. Uzyskane pliki wyników zostały wprowadzone do bazy danych i połączone z danymi osobowymi uczniów.

Terminy i procedury wglądu uczniów oraz ich rodziców do prac egzaminacyjnych podano po wysłaniu wyników do szkół. Ogółem w okresie od czerwca do sierpnia br. udostępniono do wglądu 125 prac z obu części egzaminu.

Ewaluacja egzaminu

1. Obserwatorzy

Do obserwacji egzaminu gimnazjalnego zostali upoważnieni przez dyrektora OKE zewnętrzni obserwatorzy. Byli to: wizytatorzy kuratoriów oświaty, pracownicy samorządów terytorialnych, ośrodków metodycznych, poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczyciele. W arkuszach obserwacji odnotowali oni uwagi na temat stosowania procedur egzaminacyjnych przez szkołę, w której obserwowali przebieg egzaminu. Liczbę obserwatorów upoważnionych do obserwacji obu części egzaminu prezentuje poniższa tabela.

Egzamin gimnazjalny 26 kwietnia 2006 r. – część humanistyczna

Obserwatorzy	Woj. dolnośląskie	Woj. opolskie	Ogółem
Wizytatorzy kuratoriów oświaty	46	42	88
Pracownicy samorządów terytorialnych	53	21	74
Pracownicy ośrodków metodycznych	25	1	26
Pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznych	41	14	55
Nauczyciele innych szkół	117	29	146
Ogółem	282	107	389

Egzamin gimnazjalny 27 kwietnia 2006 r. – część matematyczno-przyrodnicza

Obserwatorzy	Woj. dolnośląskie	Woj. opolskie	Ogółem
Wizytatorzy kuratoriów oświaty	47	41	88
Pracownicy samorządów terytorialnych	49	19	68
Pracownicy ośrodków metodycznych	15	1	16
Pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznych	25	12	37
Nauczyciele innych szkół	109	20	129
Ogółem	245	93	338

Przebieg egzaminu był obserwowany w **275** szkołach w pierwszym dniu (część humanistyczna) i w **251** szkołach w drugim dniu (część matematyczno-przyrodnicza). Potwierdzono obserwację przebiegu egzaminu gimnazjalnego w szkołach na podstawie **727** arkuszy obserwacji przekazanych do OKE przez obserwatorów (**389** arkuszy obserwacji dotyczyło części humanistycznej, **338** – części matematyczno-przyrodniczej).

Arkusze obserwacji zostały opracowane przez pracowników Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu i zawierały:

- 9 pytań zamkniętych, wymagających zaznaczenia jednej z proponowanych odpowiedzi,
- 4 rozbudowane pytania zamknięte, które zawierały od 4 do 9 czynności podlegających obserwacji. Obserwator miał wypowiedzieć się na temat każdej z nich.

Obserwacją objęto:

warunki przeprowadzania egzaminu

- Szkoły były dobrze przygotowane do przeprowadzenia egzaminu. Takie przekonanie wyraziło 93,1% respondentów w części humanistycznej i 92,0% w części matematyczno-przyrodniczej.
- Uczniom z dysfunkcjami stworzono odpowiednie warunki do pracy. Potwierdziło to 68,9% obserwatorów w części humanistycznej egzaminu i 65,4% w części matematyczno-przyrodniczej. Ogółem nie zadbano o wszystkie potrzeby zdających w 9 salach w trakcie dwóch dni egzaminu. 31% respondentów przekazało informację, że w salach, które podlegały obserwacji, nie było uczniów wymagających stworzenia dla nich szczególnych warunków.

- Generalnie przestrzegano zasady wyłączenia z zespołu nadzorującego specjalistów przedmiotów wchodzących w skład danej części egzaminu. Nie spełniono tego warunku w 11 salach łącznie.
- Przestrzegano również zasady obecności w składzie zespołu nadzorującego przedstawiciela z innej szkoły. Tylko w 6 salach łącznie (po 3 sale w każdej części) nie stosowano tej procedury.
- Bardzo wysoko (98,6% w obu częściach egzaminu) ocenili respondenci rozmieszczenie stołów i zachowanie odpowiedniej odległości między nimi. Tylko jeden obserwator nie potwierdził prawidłowego ich rozmieszczenia. 8 obserwatorów łącznie (3 w części humanistycznej i 5 w części matematyczno-przyrodniczej) nie potrafiło ocenić, czy zachowano właściwą odległość między stolikami.
- Generalnie odbiór i zabezpieczenie materiałów egzaminacyjnych nie budziły zastrzeżeń w obu częściach egzaminu. Zgłoszono jeden przypadek nieprzestrzegania procedury odbioru w części humanistycznej. 14 respondentów łącznie nie potrafiło ocenić, czy te procedury były właściwie stosowane.
- Respondenci zgłosili 9 przypadków konieczności dostarczenia lub wymiany zestawów egzaminacyjnych w części humanistycznej i 14 – w części matematyczno-przyrodniczej.

uczniów na egzaminie

- Respondenci stwierdzili, że 12 uczniów (3,1%) w części humanistycznej i 6 uczniów (1,8%) w części matematyczno-przyrodniczej zostało dopuszczonych do egzaminu po rozdaniu zestawów egzaminacyjnych. 96,9% uczniów zgłosiło się na egzamin o wyznaczonej godzinie.
- Nie wszyscy uczniowie znali dobrze zasady kodowania i nanoszenia odpowiedzi w wyznaczone miejsca. W pierwszym dniu egzaminu 8,2% zgłaszało nieznaną tych zasad, jednakże już w drugim dniu egzaminu uczniów sygnalizujących tego rodzaju wątpliwości było znacznie mniej (3,3%).
- W humanistycznej części egzaminu 18,8% respondentów stwierdziło oddanie prac przez wszystkich piszących przed terminem. W części matematyczno-przyrodniczej 10,1% obserwatorów zgłosiło wcześniejsze oddanie prac przez wszystkich zdających w danej sali.
- Dyscyplina uczniów na egzaminie nie budzi większych zastrzeżeń. Stwierdzono po 3 przypadki słownego przekazywania informacji w każdej części egzaminu, po 1 przypadku zakłócania pracy głośnymi rozmowami oraz w części matematyczno-przyrodniczej 1 przypadek przekazywania sobie notatek, 2 przypadki czytania prac innych uczniów i 1 przypadek wymieniania zestawów.

pracę zespołów nadzorujących

- Członkowie zespołów nadzorujących generalnie nie udzielali uczniom wyjaśnień dotyczących treści zadań. Jedynie w 2 arkuszach obserwacji (po 1 z każdej części) egzaminu zanotowano takie sytuacje.
- W trakcie trwania egzaminu zostały zauważone nieliczne, następujące przypadki zachowań członków zespołów nadzorujących niezgodne z procedurami:
 - wykonywanie czynności niezwiązanych z obserwowaniem uczniów (w 9 salach w obu częściach egzaminu),
 - zaglądnienie do zestawów uczniów (1 sala w części humanistycznej),
 - rozmawianie z uczniami przy ich stolikach (2 przypadki w części humanistycznej i 1 przypadek w części matematyczno-przyrodniczej),
 - brak natychmiastowej reakcji na niewłaściwe zachowania uczniów (w 3 salach w części humanistycznej i 2 salach w części matematyczno-przyrodniczej),
 - rozpakowanie zestawów niewykorzystanych i zapoznanie się z ich treścią (2 sale w obu częściach egzaminu).
 - zakończenie egzaminu przez przewodniczącego bez wydania polecenia uczniom, aby odłożyli przybory do pisania, zamknęli zestawy i oczekiwali na oddanie prac. Do tej zasady nie zastosowało się 1,3% przewodniczących w części humanistycznej i 0,6% w części matematyczno-przyrodniczej.
- Przygotowanie dokumentacji z egzaminu do przekazania do OKE przez przewodniczących i zespoły nadzorujące zostało ocenione bardzo wysoko. Zgłoszono tylko sporadyczne przypadki oddania dokumentacji bez sporządzenia jej kopii w obu częściach egzaminu.

2. Analiza dokumentacji przekazanej ze szkół

Z analizy dokumentacji przekazywanej przez przewodniczących SZE wynika, że najczęściej pojawiały się w niej następujące przeoczenia:

□ protokoły zbiorcze i listy uczniów

Lp.	Uwagi o protokołach zbiorczych	Część humanistyczna	Część matematyczno-przyrodnicza	Razem
1.	brak protokołu zbiorczego	4	4	8
2.	niewłaściwy formularz protokołu zbiorczego	2	6	8
3.	brak pieczęci szkoły	11	12	23
4.	nieprawidłowa liczba członków zespołu nadzorującego w sali egzaminacyjnej	25	23	48
5.	brak w zespole nadzorującym nauczyciela z innej szkoły	6	4	10

W uwagach przewodniczący SZE zgłaszali: spóźnienia uczniów na egzamin, przypadki udzielenia uczniom pomocy medycznej, zmiany członków zespołu nadzorującego, nieprawidłowe wypełnianie karty odpowiedzi przez uczniów, unieważnienie egzaminu, brak wypełnienia karty odpowiedzi przez ucznia.

Sporadycznie występowały braki pieczęci szkoły oraz kompletu podpisów na protokołach zbiorczych i listach uczniów. W kilku szkołach w zespole nadzorującym zabrakło nauczyciela z innej szkoły, a liczba członków tego zespołu nie była zgodna z obowiązującymi przepisami.

W wielu natomiast przypadkach wystąpiły niezgodności między informacjami dotyczącymi dysleksyjności uczniów, zawartymi na listach uczniów, a zaznaczeniami na kartach odpowiedzi.

□ uwagi egzaminatorów

W trakcie sprawdzania prac uczniów egzaminatorzy wpisywali na zbiorcze *Karty uwag* swoje spostrzeżenia dotyczące kodowania arkuszy egzaminacyjnych i kart odpowiedzi oraz stosowania się uczniów do instrukcji zamieszczonej na pierwszej stronie arkusza. Egzaminatorzy stwierdzili, że w 3 szkołach w części matematyczno-przyrodniczej egzaminu uczniowie nie pracowali samodzielnie. W związku z tym dyrektor Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, unieważnił egzamin 39 uczniom z tej części.

W dalszym ciągu wielu uczniów nie stosowało się do zasad zapisanych w instrukcji na pierwszej stronie arkusza. Najczęściej pojawiały się następujące nieprawidłowości:

- pisanie ołówkiem (zwłaszcza w części matematyczno-przyrodniczej),
- używanie korektora,
- wpisywanie się w miejsce egzaminatora,
- pisanie niebieskim długopisem,
- niezaznaczanie wybranych odpowiedzi na zadania zamknięte na karcie odpowiedzi przez niedyslektyków,
- kodowanie krzyżykiem „X”,
- pisanie drukowanymi literami przez ucznia niedyslektyka (w części humanistycznej).

Egzaminatorzy zwrócili również uwagę na niezgodne z procedurami egzaminacyjnymi działania zespołów nadzorujących, takie jak:

- nieprzenoszenie kodu ucznia na matrycę znaków (345 przypadków w części humanistycznej i 381 w części matematyczno-przyrodniczej),
- brak nalepek z kodami kreskowymi (88 w części humanistycznej i 22 w części matematyczno-przyrodniczej),
- zaznaczanie krzyżykiem „X” na matrycy znaków,
- przenoszenie uczniowi z dysleksją odpowiedzi na zadania zamknięte na kartę odpowiedzi,
- nieprawidłowe opisywanie kopert (np.: brak informacji o liczbie uczniów z dysleksją, brak zgodności liczby prac z opisem).

3. Wnioski

Spostrzeżenia obserwatorów i ekspertów, uwagi egzaminatorów oraz analiza dokumentacji wskazują na coraz lepsze przygotowanie szkół do przeprowadzenia egzaminu gimnazjalnego. Generalnie odnotowujemy mniej przypadków uchybień w stosowaniu procedur egzaminacyjnych. Prosimy jednak, aby w niektórych szkołach przewodniczący SZE zwrócili szczególną uwagę członkom zespołów nadzorujących na:

- potrzebę dokładnego i starannego kodowania arkuszy egzaminacyjnych,
- konieczność sprawdzenia, czy wszystkie prace uczniów opatrzone naklejkami z kodem szkoły,
- zasady postępowania z kartami odpowiedzi uczniów z dysleksją,
- przestrzeganie instrukcji opisywania kopert,
- potrzebę natychmiastowego reagowania na niewłaściwe zachowania uczniów.

Wszystkim Państwu uczestniczącym w przygotowaniu i przeprowadzeniu egzaminu gimnazjalnego gratulujemy i dziękujemy za rzetelną, żmudną i wyczerpującą pracę, dzięki której sesja egzaminacyjna w kwietniu 2006 r. przebiegła bez zakłóceń.

Wyniki egzaminu gimnazjalnego w 2006 roku

1. Część humanistyczna

Zestaw zadań z zakresu przedmiotów humanistycznych, skonstruowany wokół tematu *I śmiech niekiedy może być nauką*, miał na celu sprawdzenie opanowania wiadomości i umiejętności opisanych w standardach wymagań egzaminacyjnych i podstawie programowej przez uczniów kończących trzecią klasę gimnazjum.

Zadania obejmowały wiadomości i umiejętności zawarte w podstawie programowej następujących przedmiotów: język polski, historia, wiedza o społeczeństwie i plastyka oraz ścieżek edukacyjnych: czytelniczej i medialnej, filozoficznej, europejskiej oraz kultury polskiej na tle tradycji śródziemnomorskiej.

Zestaw sprawdzał wiadomości i umiejętności opisane w następujących obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych:

- czytanie i odbiór tekstów kultury,
- tworzenie własnego tekstu.

Podstawę tworzenia zadań stanowiły spójne z motywem przewodnim arkusza teksty kultury: tekst publicystyczny (wywiad), teksty literackie (krótki utwór o charakterze żartobliwym, bajka, fragment utworu o treści satyrycznej), diagram i rysunek satyryczny. Zadania rozszerzonej odpowiedzi sprawdzały umiejętność streszczania tekstu, redagowania ogłoszenia i pisania rozprawki.

Zestaw egzaminacyjny zawierał 26 zadań, wśród których było 20 zadań wyboru wielokrotnego oraz 6 zadań wymagających od ucznia samodzielnego formułowania odpowiedzi.

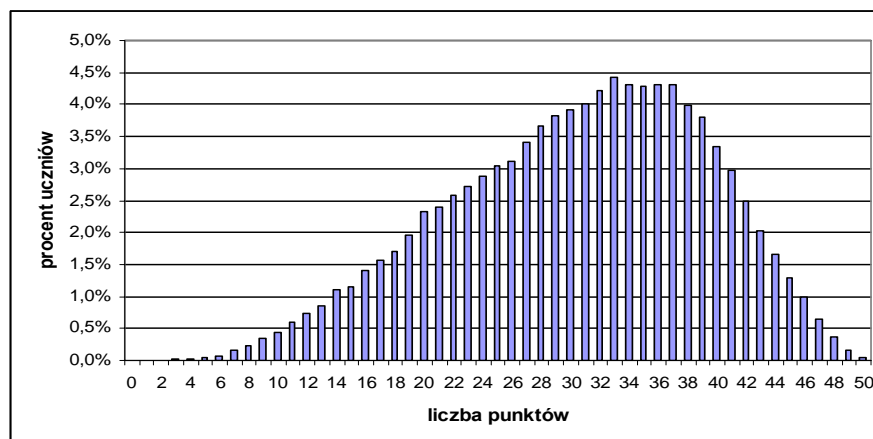
Rozkłady wyników w okręgu

Na wykresach przedstawiono procentowy rozkład wyników części humanistycznej egzaminu gimnazjalnego (arkusz standardowy A1 *I śmiech niekiedy może być nauką*) w okręgu oraz w województwach dolnośląskim i opolskim. Nie uwzględniono na nich laureatów konkursów przedmiotowych.

Wykresy te mogą być punktem wyjścia do analizy wyników szkoły, gdyż umożliwiają usytuowanie jej wobec wyników wszystkich uczniów w okręgu lub województwie.

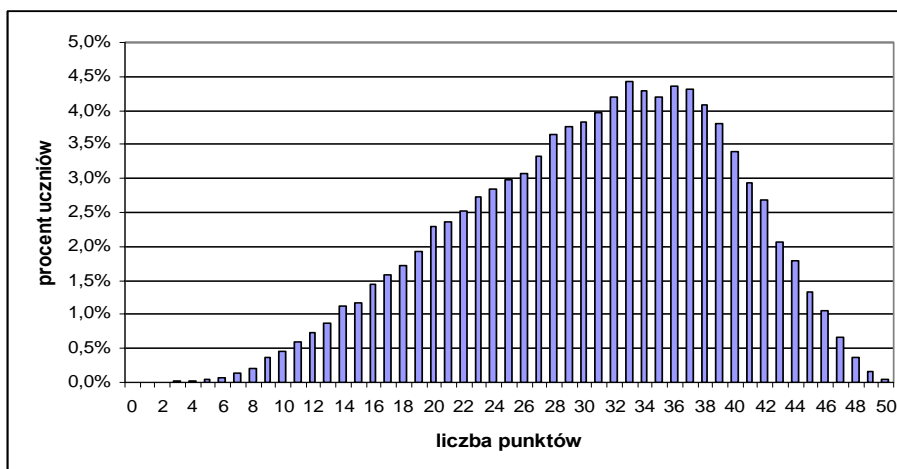
Procentowy rozkład wyników humanistycznej części egzaminu gimnazjalnego w okręgu
(województwo dolnośląskie i opolskie)

50,8 tys. uczniów średni wynik – 30,5 łatwość – 0,61

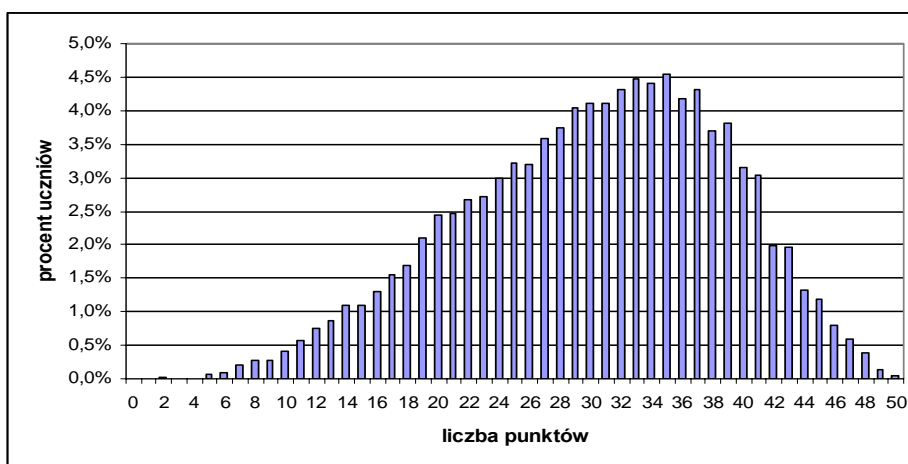
Procentowy rozkład wyników humanistycznej części egzaminu gimnazjalnego
w województwie dolnośląskim

36,9 tys. uczniów średni wynik – 30,6 łatwość – 0,61

Procentowy rozkład wyników humanistycznej części egzaminu gimnazjalnego
w województwie opolskim

13,9 tys. uczniów średni wynik – 30,3 łatwość – 0,61

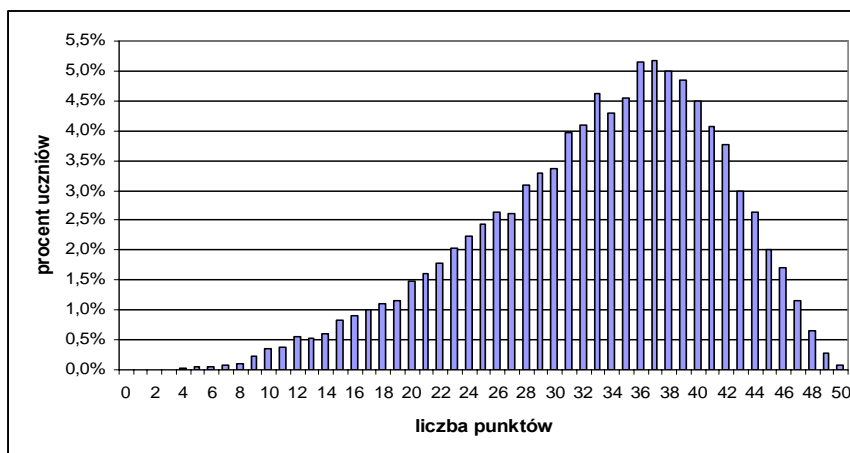
Z wykresów wynika, że egzamin był dla uczniów łatwy. Świadczy o tym wyraźne przesunięcie w stronę wyników wysokich. Gimnazjaliści z województwa dolnośląskiego i opolskiego uzyskali średnio **30,5** punktów (**30,6** – woj. dolnośląskie, **30,3** – woj. opolskie). Najczęściej pojawiającym się wynikiem było **33 pkt**.

Rozkłady wyników dla warstw szkół

Na kolejnych wykresach znajdują się wyniki dla wybranych warstw szkół w okręgu. Można je wykorzystać do określenia miejsca danej szkoły w odpowiedniej warstwie i do porównania wyników swoich uczniów z osiągnięciami gimnazjalistów z innych warstw.

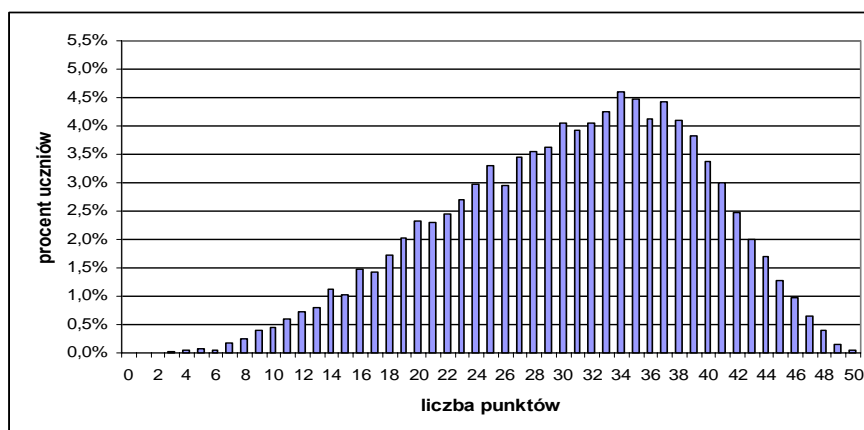
Procentowy rozkład wyników humanistycznej części egzaminu gimnazjalnego
w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców (województwo dolnośląskie i opolskie)

12,1 tys. uczniów średni wynik – 33,0 łatwość – 0,66

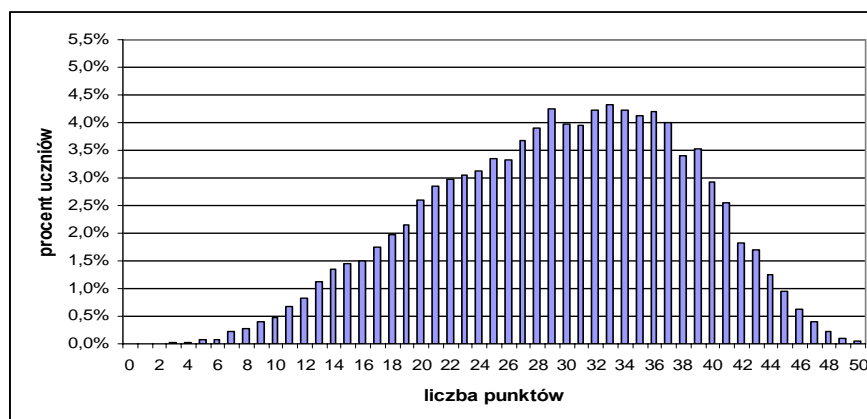
Procentowy rozkład wyników humanistycznej części egzaminu gimnazjalnego
w miastach od 20 do 100 tys. mieszkańców (województwo dolnośląskie i opolskie)

13,2 tys. uczniów średni wynik – 30,6 łatwość – 0,61

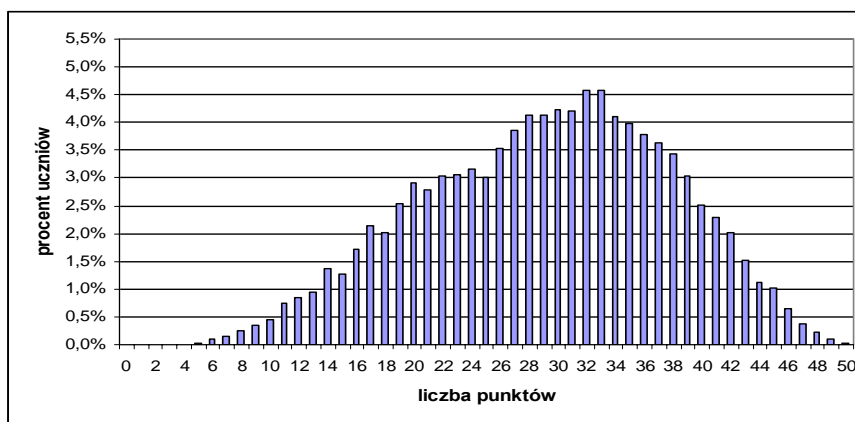
Procentowy rozkład wyników humanistycznej części egzaminu gimnazjalnego
w miastach do 20 tys. mieszkańców (województwo dolnośląskie i opolskie)

14,4 tys. uczniów średni wynik – 29,5 łatwość – 0,59

Procentowy rozkład wyników humanistycznej części egzaminu gimnazjalnego
na wsi (województwo dolnośląskie i opolskie)

11,1 tys. uczniów średni wynik – 29,2 łatwość – 0,58

Najlepiej wypadli na egzaminie uczniowie z dużych miast. Najczęściej pojawiającym się wynikiem w tej warstwie było 37 pkt. Znacznie niższe wyniki osiągnęli gimnazjaliści z małych miast i ze wsi. Najczęściej występującym wynikiem w obu tych warstwach były 33 punkty. Widoczne jest zróżnicowanie wyników we wszystkich warstwach.

Wyniki uczniów i szkół w skali staninowej

Do porównania wyników uczniów oraz własnej szkoły z wynikami całej populacji gimnazjalistów przystępujących w okręgu do egzaminu gimnazjalnego w 2006 r. mogą być pomocne wyniki w skali staninowej. Umożliwiają one orientację, w którym staninie (przedziale punktowym) mieszczą się w danym roku uczniowie i szkoła. Odniesienie do skali staninowej z poprzednich lat (*Raport 2004* i *Raport 2005*) pozwoli na porównanie wyników kolejnych roczników uczniów i wyciągnięcie wniosków dotyczących osiągnięć szkoły w określonym przedziale czasu.

Procentowy rozkład **wyników szkół** w skali staninowej
humanistyczna część egzaminu gimnazjalnego

Stanin	Nazwa	Przedział punktowy	Procent szkół			
			kraj	okręg	dolnośląskie	opolskie
1	najniższy	0–22,0	4	7,0	7,9	4,8
2	bardzo niski	22,1–26,8	7	9,4	10,6	6,1
3	niski	26,9–28,7	12	17,0	15,7	20,4
4	nижej średni	28,8–30,2	17	20,6	19,7	23,1
5	średni	30,3–31,7	20	19,0	17,0	24,5
6	wyżej średni	31,8–33,3	17	11,0	11,8	8,8
7	wysoki	33,4–35,3	12	6,9	7,1	6,1
8	bardzo wysoki	35,4–38,2	7	5,1	5,2	4,8
9	najwyższy	38,3–45,7	4	4,2	5,2	1,4

Procentowy rozkład **wyników uczniów** w skali staninowej
humanistyczna część egzaminu gimnazjalnego

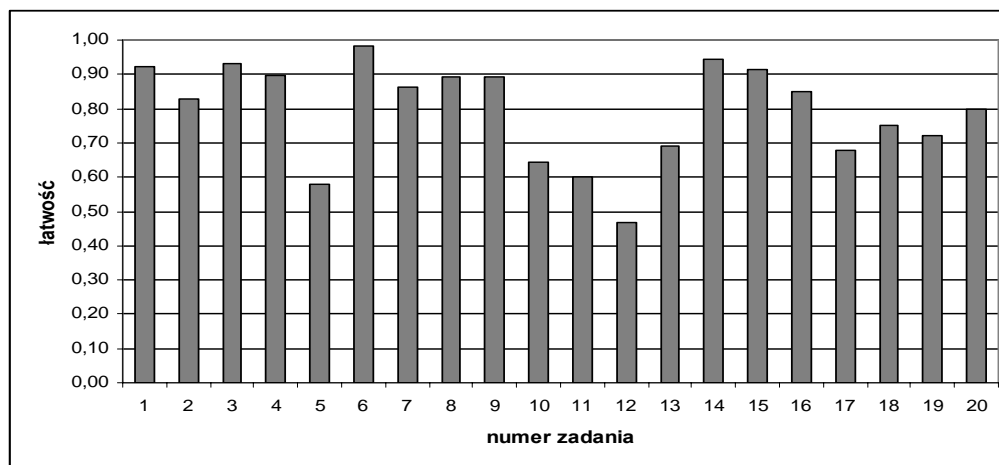
Stanin	Nazwa	Przedział punktowy	Procent szkół			
			kraj	okręg	dolnośląskie	opolskie
1	najniższy	0–14	4 (3,4)	4,7	4,7	4,6
2	bardzo niski	15–19	7 (6,5)	7,8	7,8	7,7
3	niski	20–24	12 (11,2)	12,9	12,8	13,3
4	niżej średni	25–29	17 (16,7)	17,1	16,8	17,8
5	średni	30–34	20 (22,4)	20,9	20,7	21,4
6	wyżej średni	35–38	17 (18,6)	16,9	16,9	16,7
7	wysoki	39–41	11 (10,9)	10,1	10,1	10,0
8	bardzo wysoki	42–44	7 (6,7)	6,2	6,5	5,3
9	najwyższy	45–50	4 (3,6)	3,5	3,6	3,1

Łatwości zadań zamkniętych i otwartych

Analiza wykresów i tabel obrazujących łatwości zadań zamkniętych może wskazać, w jakim stopniu uczniowie rozumieją teksty i polecenia oraz jakie odpowiedzi wybierają spośród podanych możliwości. Z kolei analiza wyników zadań otwartych może być przydatna do unaocznienia stopnia samodzielności i jakości pisemnych wypowiedzi zdających. Wnioski i spostrzeżenia wynikające z tych analiz powinny posłużyć **nie tyle do porównywania oddziałów**, co do konstruowania przez wszystkich nauczycieli odpowiednich zestawów ćwiczeń doskonalących słabiej opanowane umiejętności.

Zadania zamknięte

Łatwości zadań zamkniętych – humanistyczna część egzaminu gimnazjalnego (województwo dolnośląskie i opolskie)

Łatwości zadań zamkniętych z podziałem na warstwy i województwa – humanistyczna część egzaminu gimnazjalnego

Zadania	Warstwy				Województwa		Okręg
	miasto powyżej 100 tys.	miasto od 20 tys. do 100 tys.	miasto do 20 tys.	wieś	dolnośląskie	opolskie	
1	0,93	0,92	0,92	0,92	0,92	0,93	0,92
2	0,86	0,83	0,82	0,81	0,83	0,83	0,83
3	0,96	0,94	0,92	0,92	0,93	0,93	0,93
4	0,93	0,90	0,89	0,88	0,90	0,89	0,90
5	0,67	0,58	0,54	0,52	0,59	0,56	0,58

Zadania	Warstwy				Województwa		Okręg
	miasto powyżej 100 tys.	miasto od 20 tys. do 100 tys.	miasto do 20 tys.	wieś	dolnośląskie	opolskie	
6	0,99	0,98	0,98	0,98	0,98	0,98	0,98
7	0,88	0,87	0,85	0,85	0,86	0,86	0,86
8	0,92	0,89	0,88	0,88	0,89	0,89	0,89
9	0,92	0,89	0,88	0,88	0,89	0,89	0,89
10	0,69	0,65	0,63	0,61	0,65	0,64	0,64
11	0,69	0,60	0,57	0,55	0,61	0,58	0,60
12	0,50	0,47	0,45	0,46	0,47	0,46	0,47
13	0,73	0,70	0,68	0,67	0,70	0,68	0,69
14	0,95	0,94	0,94	0,94	0,94	0,94	0,94
15	0,94	0,91	0,90	0,90	0,92	0,90	0,91
16	0,90	0,85	0,83	0,81	0,86	0,83	0,85
17	0,72	0,69	0,66	0,64	0,68	0,66	0,68
18	0,81	0,76	0,73	0,71	0,76	0,73	0,75
19	0,73	0,72	0,72	0,72	0,72	0,72	0,72
20	0,83	0,80	0,78	0,78	0,80	0,80	0,80
Zamknięte	0,83	0,79	0,78	0,77	0,80	0,78	0,79

Zadania zamknięte okazały się łatwe dla uczniów ze wszystkich warstw. Wśród nich było 1 zadanie trudne (zadanie 12.), 5 zadań umiarkowanie trudnych (zadania 5., 10., 11., 13., 17.), 8 łatwych (zadania 2., 7., 8., 9., 16., 18., 19., 20.) i 6 bardzo łatwych (zadania 1., 3., 4., 6., 14., 15.).

Zadanie trudne i zadania umiarkowanie trudne dotyczyły wiedzy z zakresu historii i plastyki. Zadania łatwe i bardzo łatwe sprawdzały umiejętności: wyszukiwania informacji z tekstu, rozpoznawania formy wypowiedzi, odczytywania sensu fragmentów tekstu i intencji autora, odnajdywania związków przyczynowo-skutkowych oraz rozpoznawania źródła zdarzenia opisanego w tekście i dostrzegania przyczyn postępowania bohaterów.

W tabeli poniżej przedstawione są rozkłady wyborów odpowiedzi w zadaniach zamkniętych dla trzech wersji zestawu egzaminacyjnego (A, B, C).

Rozkład odpowiedzi na zadania zamknięte w wersjach A, B, C arkusza standardowego w humanistycznej części egzaminu gimnazjalnego (woj. dolnośląskie i opolskie)

Wersja

A Zdawało – 16 791

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A	936	1754	340	600	6383	138	705	1012	15049	529	10062	1216	3287	15836	105	14514	2299	1984	972	13208
B	171	542	15726	15022	502	106	14509	395	357	469	1904	1225	12078	195	1149	1096	11449	2313	1234	903
C	15567	453	326	699	562	16476	163	363	777	4892	319	7731	548	706	343	990	2060	12189	12119	283
D	114	14029	397	462	9328	71	1409	15012	599	10884	4492	6595	859	50	15182	179	966	283	2450	2384
N	3	8	1	8	16	0	4	6	5	14	14	21	16	1	3	11	14	20	10	9
P	0	5	1	0	0	0	1	3	4	3	0	3	3	3	9	1	3	2	6	4

A	5,57%	10,45%	2,02%	3,57%	38,01%	0,82%	4,20%	6,03%	89,63%	3,15%	59,92%	7,24%	19,58%	94,31%	0,63%	86,44%	13,69%	11,82%	5,79%	78,66%
B	1,02%	3,23%	93,66%	89,46%	2,99%	0,63%	86,41%	2,35%	2,13%	2,79%	11,34%	7,30%	71,93%	1,16%	6,84%	6,53%	68,19%	13,78%	7,35%	5,38%
C	92,71%	2,70%	1,94%	4,16%	3,35%	98,12%	0,97%	2,16%	4,63%	29,13%	1,90%	46,04%	3,26%	4,20%	2,04%	5,90%	12,27%	72,59%	72,18%	1,69%
D	0,68%	83,55%	2,36%	2,75%	55,55%	0,42%	8,39%	89,41%	3,57%	64,82%	26,75%	39,28%	5,12%	0,30%	90,42%	1,07%	5,75%	1,69%	14,59%	14,20%
N	0,02%	0,05%	0,01%	0,05%	0,10%	0,00%	0,02%	0,04%	0,03%	0,08%	0,08%	0,13%	0,10%	0,01%	0,02%	0,07%	0,08%	0,12%	0,06%	0,05%
P	0,00%	0,03%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%	0,02%	0,02%	0,02%	0,00%	0,02%	0,02%	0,02%	0,05%	0,01%	0,02%	0,01%	0,04%	0,02%

Wersja

B Zdawało – 16 965

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A	15659	431	363	844	800	16755	96	417	1067	5059	348	8032	941	735	311	1258	2242	13193	12331	283
B	1022	1961	381	567	5646	90	610	1007	15012	500	10264	1005	3757	15951	89	14363	2282	1743	931	13337
C	189	607	15813	15064	594	52	14810	416	311	361	1975	899	11204	219	1047	1121	11476	1781	1021	1047
D	92	13960	401	480	9906	62	1446	15116	570	11020	4368	7000	1045	55	15509	213	946	225	2667	2289
N	1	6	6	10	15	2	1	5	4	23	7	23	14	3	6	7	18	21	8	8
P	2	0	1	0	4	4	2	4	1	2	3	6	4	2	3	3	1	2	7	1

A	92,30%	2,54%	2,14%	4,97%	4,72%	98,76%	0,57%	2,46%	6,29%	29,82%	2,05%	47,34%	5,55%	4,33%	1,83%	7,42%	13,22%	77,77%	72,68%	1,67%
B	6,02%	11,56%	2,25%	3,34%	33,28%	0,53%	3,60%	5,94%	88,49%	2,95%	60,50%	5,92%	22,15%	94,02%	0,52%	84,66%	13,45%	10,27%	5,49%	78,61%
C	1,11%	3,58%	93,21%	88,79%	3,50%	0,31%	87,30%	2,45%	1,83%	2,13%	11,64%	5,30%	66,04%	1,29%	6,17%	6,61%	67,65%	10,50%	6,02%	6,17%
D	0,54%	82,29%	2,36%	2,83%	58,39%	0,37%	8,52%	89,10%	3,36%	64,96%	25,75%	41,26%	6,16%	0,32%	91,42%	1,26%	5,58%	1,33%	15,72%	13,49%
N	0,01%	0,04%	0,04%	0,06%	0,09%	0,01%	0,01%	0,03%	0,02%	0,14%	0,04%	0,14%	0,08%	0,02%	0,04%	0,04%	0,11%	0,12%	0,05%	0,05%
P	0,01%	0,00%	0,01%	0,00%	0,02%	0,02%	0,01%	0,02%	0,01%	0,01%	0,02%	0,04%	0,02%	0,01%	0,02%	0,02%	0,01%	0,01%	0,04%	0,01%

Wersja

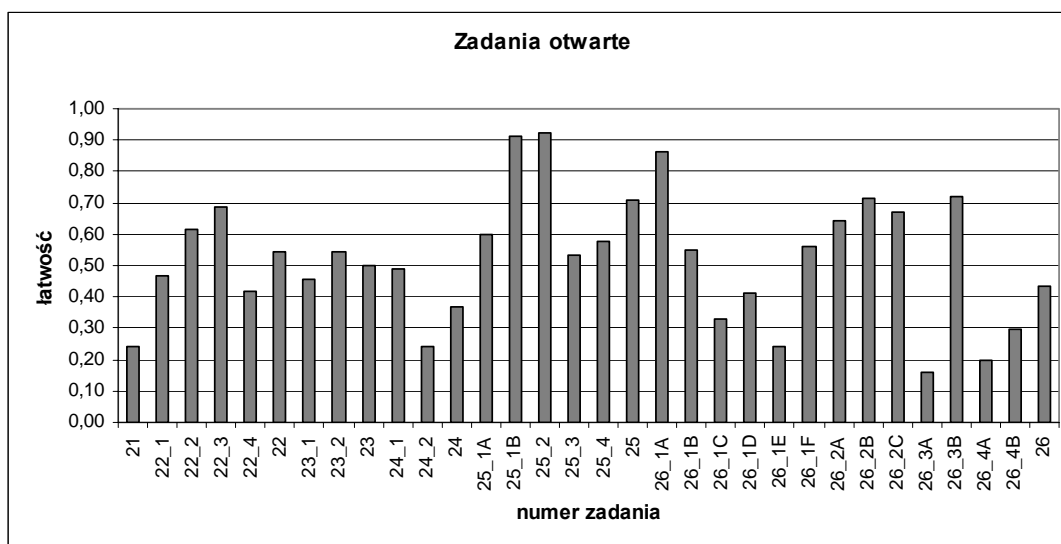
C Zdawano – 17 011

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A	258	587	15784	15444	518	126	14444	530	404	514	1923	1275	11900	141	961	1400	11414	2156	1057	682
B	15601	497	453	731	628	16676	144	395	931	5167	279	7948	590	716	336	1176	2414	12729	12164	314
C	1045	1812	341	401	5654	130	635	891	15205	518	10213	1093	3538	16087	96	14235	2153	1825	1109	14064
D	105	14107	426	424	10194	79	1779	15187	468	10797	4581	6663	967	61	15612	190	1005	273	2663	1942
N	2	8	6	8	14	0	6	4	2	13	13	30	15	3	4	7	19	27	12	7
P	0	0	1	3	3	0	3	4	1	2	2	2	1	3	2	3	6	1	6	2

A	1,52%	3,45%	92,79%	90,79%	3,05%	0,74%	84,91%	3,12%	2,37%	3,02%	11,30%	7,50%	69,95%	0,83%	5,65%	8,23%	67,10%	12,67%	6,21%	4,01%
B	91,71%	2,92%	2,66%	4,30%	3,69%	98,03%	0,85%	2,32%	5,47%	30,37%	1,64%	46,72%	3,47%	4,21%	1,98%	6,91%	14,19%	74,83%	71,51%	1,85%
C	6,14%	10,65%	2,00%	2,36%	33,24%	0,76%	3,73%	5,24%	89,38%	3,05%	60,04%	6,43%	20,80%	94,57%	0,56%	83,68%	12,66%	10,73%	6,52%	82,68%
D	0,62%	82,93%	2,50%	2,49%	59,93%	0,46%	10,46%	89,28%	2,75%	63,47%	26,93%	39,17%	5,68%	0,36%	91,78%	1,12%	5,91%	1,60%	15,65%	11,42%
N	0,01%	0,05%	0,04%	0,05%	0,08%	0,00%	0,04%	0,02%	0,01%	0,08%	0,08%	0,18%	0,09%	0,02%	0,02%	0,04%	0,11%	0,16%	0,07%	0,04%
P	0,00%	0,00%	0,01%	0,02%	0,02%	0,00%	0,02%	0,02%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,02%	0,01%	0,02%	0,04%	0,01%	0,04%	0,01%

Zadania otwarte

Łatwości zadań otwartych – humanistyczna część egzaminu gimnazjalnego
(województwo dolnośląskie i opolskie)

Łatwości zadań otwartych z podziałem na warstwy i województwa
– humanistyczna część egzaminu gimnazjalnego

Zadania	Warstwy				Województwa		Okręg
	miasto powyżej 100 tys.	miasto od 20 tys. do 100 tys.	miasto do 20 tys.	wieś	dolnośląskie	opolskie	
21	0,29	0,24	0,22	0,21	0,24	0,24	0,24
22_1	0,54	0,44	0,44	0,45	0,47	0,46	0,46
22_2	0,66	0,61	0,60	0,60	0,62	0,62	0,62
22_3	0,73	0,67	0,68	0,65	0,67	0,72	0,69
22_4	0,49	0,44	0,39	0,37	0,43	0,41	0,42
22	0,60	0,54	0,53	0,52	0,55	0,55	0,55
23_1	0,54	0,45	0,42	0,43	0,46	0,45	0,46
23_2	0,61	0,54	0,52	0,52	0,55	0,54	0,55
23	0,58	0,49	0,47	0,47	0,50	0,50	0,50
24_1	0,55	0,49	0,47	0,45	0,50	0,47	0,49
24_2	0,30	0,25	0,22	0,21	0,25	0,23	0,24
24	0,42	0,37	0,34	0,33	0,37	0,35	0,37
25_1A	0,63	0,60	0,56	0,62	0,59	0,62	0,60
25_1B	0,93	0,92	0,91	0,90	0,91	0,92	0,91
25_2	0,94	0,92	0,92	0,91	0,92	0,93	0,92

25_3	0,58	0,53	0,52	0,50	0,53	0,55	0,53
25_4	0,62	0,57	0,57	0,55	0,57	0,60	0,58
25	0,74	0,71	0,70	0,70	0,70	0,72	0,71
26_1A	0,91	0,87	0,84	0,84	0,86	0,86	0,86
26_1B	0,63	0,54	0,52	0,53	0,55	0,55	0,55
26_1C	0,39	0,33	0,30	0,31	0,33	0,33	0,33
26_1D	0,49	0,40	0,37	0,38	0,41	0,40	0,41
26_1E	0,30	0,24	0,21	0,22	0,24	0,24	0,24
26_1F	0,65	0,55	0,53	0,52	0,58	0,51	0,56
26_2A	0,73	0,65	0,59	0,62	0,64	0,67	0,64
26_2B	0,79	0,71	0,68	0,67	0,71	0,71	0,71
26_2C	0,75	0,67	0,64	0,62	0,67	0,66	0,67
26_3A	0,21	0,16	0,13	0,13	0,17	0,14	0,16
26_3B	0,78	0,73	0,68	0,69	0,72	0,72	0,72
26_4A	0,23	0,21	0,19	0,17	0,20	0,19	0,20
26_4B	0,37	0,31	0,27	0,24	0,29	0,31	0,30
26	0,50	0,44	0,40	0,40	0,44	0,43	0,44
Otwarte	0,55	0,49	0,46	0,46	0,49	0,49	0,49

Zadania otwarte, jak co roku, były dla uczniów znacznie trudniejsze od zamkniętych. Najtrudniejszym okazało się zadanie 21. wymagające od gimnazjalistów wnikliwego odczytania utworu Aleksandra Fredry *Trzeba by*, co było niezbędne dla dostrzeżenia zasad kompozycji bajki. Trudne było również polecenie w zadaniu 24. (wskazanie wad bohatera krotchwili).

Znacznie więcej problemów niż w latach poprzednich sprawiła uczniom dłuższa forma wypowiedzi pisemnej – zadanie 26. (rozprawka). Nie potrafili oni wybrać zgodnych z tezą przykładów literackich i filmowych, uzasadnić wyboru podanych przykładów, wnioskować, używać poprawnego języka oraz przestrzegać zasad ortografii i interpunkcji.

Umiarkowanie trudne były zadania sprawdzające umiejętności wyszukiwania informacji (zadanie 22.) oraz napisania streszczenia (zadanie 23.).

Łatwe było jedynie napisanie ogłoszenia (zadanie 25.).

W sumie wśród zadań otwartych były 3 zadania trudne, 2 zadania umiarkowanie trudne i 1 zadanie łatwe.

Analiza umiejętności wpisanych w obszary standardów egzaminacyjnych

Analiza kartoteki i łatwości zadań pozwala na określenie umiejętności, które zostały przez uczniów dobrze opanowane, a także tych, które należy doskonalić.

Kartoteka arkusza GH-A1/A4, A5, A6/-062 *I śmiech niekiedy może być nauką*

Numer zadania	Obszar standardów wymagań egzaminacyjnych	Nazwa sprawdzanej umiejętności (z numerem standardu)	Nazwa sprawdzanej czynności	Liczba punktów	Łatwość zadania*	
					kraj	okręg
	I. Czytanie i odbiór tekstów kultury	Uczeń:	Uczeń:			
1.		dostrzega środki wyrazu typowe dla tekstów publicystycznych (4)	określa formę wypowiedzi	1	0,93	0,92
2.		czyta teksty kultury na poziomie dosłownym (1)	określa temat tekstu publicystycznego	1	0,84	0,83
3.		czyta teksty kultury na poziomie dosłownym (1)	odczytuje sens wypowiedzi	1	0,94	0,93
4.		interpretuje teksty kultury (2)	odczytuje intencje autora wypowiedzi	1	0,90	0,90
5.		czyta teksty kultury na poziomie przenośnym (1)	odczytuje sens pojęcia	1	0,58	0,58
6.		wyszukuje informacje zawarte w różnych tekstach kultury (3)	wyszukuje informacje na diagramie	1	0,98	0,98

Numer zadania	Obszar standardów wymagań egzaminacyjnych	Nazwa sprawdzanej umiejętności (z numerem standardu)	Nazwa sprawdzanej czynności	Liczba punktów	Łatwość zadania*	
					kraj	okręg
7.		interpretuje informacje zawarte w różnych tekstach kultury (2)	interpretuje dane z diagramu	1	0,86	0,86
8.		wyszukuje informacje z tekstu (3)	wyszukuje informacje we fragmencie tekstu literackiego	1	0,90	0,89
9.		czyta teksty kultury na poziomie przenośnym (1)	odczytuje znaczenie powiedzenia o charakterze przenośnym w kontekście fragmentu tekstu	1	0,90	0,89
10.		interpretuje teksty kultury (2)	określa intencje autora tekstu literackiego	1	0,65	0,64
11.		interpretuje teksty kultury (2)	interpretuje tekst, wskazując oddające jego sens powiedzenie o charakterze przenośnym	1	0,60	0,60
12.		dostrzega i analizuje kontekst historyczny niezbędny do interpretacji tekstów kultury (6)	przywołuje kontekst historyczny niezbędny do odczytania dzieła literackiego	1	0,48	0,47
13.		odczytuje teksty kultury na poziomie dosłownym (1)	określa bohaterów wiersza	1	0,69	0,69
14.		odnajduje i interpretuje związki przyczynowo-skutkowe (5)	wskazuje przyczyny określonego zachowania podróżnych	1	0,95	0,94
15.		odnajduje i interpretuje związki przyczynowo-skutkowe (5)	wskazuje przyczyny zdarzenia opisanego w tekście	1	0,92	0,91
16.		dostrzega w odczytywanych tekstach środki wyrazu (4)	wskazuje dziedzinę sztuk plastycznych służącą określonej celowi	1	0,86	0,85
17.		odczytuje teksty kultury na poziomie dosłownym (1)	odczytuje treść dzieła plastycznego	1	0,67	0,68
18.		interpretuje teksty kultury, uwzględniając intencję nadawcy (2)	odczytuje intencję autora rysunku	1	0,76	0,75
19.		dostrzega i analizuje kontekst historyczny niezbędny do interpretacji tekstu kultury (6)	przywołuje kontekst historyczny niezbędny do odczytania dzieła plastycznego	1	0,73	0,72
20.		dostrzega i analizuje kontekst historyczny niezbędny do interpretacji tekstu kultury (6)	wskazuje uporządkowany chronologicznie szereg wydarzeń	1	0,81	0,80
21.		odczytuje teksty kultury na poziomie dosłownym (1)	dostrzega wskazane elementy kompozycji bajki	1	0,25	0,24
22.	II. Tworzenie własnego tekstu				0,56	0,55
		dokonuje celowych operacji na tekście: streszcza (7)	wybiera najważniejsze informacje	1	0,49	0,46
		dokonuje celowych operacji na tekście (7)	pisze zwięźle	1	0,65	0,62
		zna i stosuje zasady organizacji tekstu (4)	tworzy tekst spójny, logicznie uporządkowany	1	0,70	0,69
		buduje wypowiedź poprawną pod względem językowym (1)	przekazuje myśli w sposób jasny, poprawny pod względem językowym	1	0,39	0,42
23.	I. Czytanie i odbiór tekstów kultury				0,53	0,50
		wyszukuje informacje zawarte w tekście literackim (3)	wskazuje cechy pouczającego śmiechu	1	0,48	0,46
		wyszukuje informacje zawarte w tekście literackim (3)	wskazuje cechy „zbawiennego” żartu	1	0,57	0,55
24.	I. Czytanie i odbiór tekstów kultury				0,35	0,37
		interpretuje teksty kultury (2)	interpretuje tekst, wskazując wady bohatera	1	0,49	0,49
		interpretuje teksty kultury (2)	interpretuje tekst, wskazując zalety bohatera	1	0,24	0,24

Numer zadania	Obszar standardów wymagań egzaminacyjnych	Nazwa sprawdzanej umiejętności (z numerem standardu)	Nazwa sprawdzanej czynności	Liczba punktów	Łatwość zadania*	
					kraj	okręg
25.	II. Tworzenie własnego tekstu				0,73	0,71
		tworzy tekst o charakterze informacyjnym, dostosowany do sytuacji komunikacyjnej (3)	redaguje tekst na zadany temat, przestrzegając wymogów typowych dla ogłoszenia	1	0,64	0,60
		tworzy tekst o charakterze informacyjnym, dostosowany do sytuacji komunikacyjnej (3)	tworzy tekst dostosowany do sytuacji komunikacyjnej	1	0,93	0,91
		zna i stosuje zasady organizacji tekstu, tworzy tekst na zadany temat, spójny pod względem logicznym i składniowym (4)	tworzy tekst spójny i zwięzły	1	0,93	0,92
		buduje wypowiedzi poprawne pod względem językowym i stylistycznym w następujących formach: [...] ogłoszenie (1)	pisze poprawnie pod względem językowym	1	0,55	0,53
		buduje wypowiedzi poprawne pod względem językowym i stylistycznym w następujących formach: [...] ogłoszenie (1)	przestrzega zasad ortografii i interpunkcji	1	0,59	0,58
26.	II. Tworzenie własnego tekstu				0,47	0,44
		zna i stosuje zasady organizacji tekstu, tworzy tekst na zadany temat, spójny pod względem logicznym i składniowym (4)	pisze tekst zgodny z tematem	1	0,92	0,86
		tworzy tekst o charakterze informacyjnym lub perswazyjnym, dostosowany do sytuacji komunikacyjnej (3)	celowo dobiera informacje	1	0,59	0,55
		tworzy tekst o charakterze informacyjnym lub perswazyjnym, dostosowany do sytuacji komunikacyjnej (3)	celowo dobiera informacje	1	0,38	0,33
		formułuje, porządkuje i wartościuje argumenty uzasadniające stanowisko własne lub cudze (5)	uzasadnia dobór przykładu	1	0,44	0,41
		formułuje, porządkuje i wartościuje argumenty uzasadniające stanowisko własne lub cudze (5)	uzasadnia dobór przykładu	1	0,28	0,24
		syntetyzuje informacje zawarte w tekstach kultury (6)	podsumowuje rozważania	1	0,62	0,56
		zna i stosuje zasady organizacji tekstu, tworzy tekst na zadany temat, spójny pod względem logicznym i składniowym (4)	stosuje zasady typowe dla kompozycji budowanej wypowiedzi	1	0,69	0,64
		zna i stosuje zasady organizacji tekstu, tworzy tekst na zadany temat, spójny pod względem logicznym i składniowym (4)	redaguje tekst spójny	1	0,78	0,71
		zna i stosuje zasady organizacji tekstu, tworzy tekst na zadany temat, spójny pod względem logicznym i składniowym (4)	redaguje tekst logicznie uporządkowany	1	0,73	0,67
		buduje wypowiedzi poprawne pod względem językowym i stylistycznym w następujących formach: [...] rozprawka (1)	pisze poprawnie pod względem językowym	3	0,16	0,16
		tworzy tekst o charakterze informacyjnym lub perswazyjnym, dostosowany do sytuacji komunikacyjnej (3)	dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji komunikacyjnej	1	0,78	0,72

Numer zadania	Obszar standardów wymagań egzaminacyjnych	Nazwa sprawdzanej umiejętności (z numerem standardu)	Nazwa sprawdzanej czynności	Liczba punktów	Łatwość zadania*	
					kraj	okręg
		buduje wypowiedzi poprawne pod względem językowym i stylistycznym (1)	przestrzega zasad interpunkcji	1	0,22	0,20
		buduje wypowiedzi poprawne pod względem językowym i stylistycznym (1)	przestrzega zasad ortografii	2	0,32	0,30

*Łatwość obliczamy, dzieląc liczbę punktów uzyskanych przez liczbę punktów możliwych do uzyskania. Łatwość może przybierać wartości w przedziale od 0 do 1. Im zadanie okazało się łatwiejsze dla uczniów, tym współczynnik jest bliższy 1, co oznacza, że uczniowie lepiej opanowali daną umiejętność. Łatwość możemy również wyrazić w procentach, mnożąc współczynnik przez 100, np. $0,68 \cdot 100 = 68\%$.

Przyporządkowanie zadań i punktów do obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych przedstawia poniższa tabela.

Obszar standardów	Liczba punktów	Waga w %	Numery zadań
Czytanie i odbiór tekstów kultury	25	50	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24
Tworzenie własnego tekstu	25	50	22, 25, 26

Zadania znajdujące się w arkuszu *I śmiech niekiedy może być nauką* sprawdzały umiejętności zapisane w obszarze *Czytanie i odbiór tekstów kultury* oraz *Tworzenie własnego tekstu*.

W obszarze *Czytanie i odbiór tekstów kultury* sprawdzano następujące wiadomości i umiejętności:

- czytanie różnych tekstów na poziomie dosłownym i przenośnym,
- wyszukiwanie informacji zawartych w różnych tekstach kultury,
- interpretowanie tekstów kultury pod kątem wskazanego problemu,
- odczytywanie intencji nadawcy,
- rozpoznawanie środków artystycznych pełniących określoną funkcję w odczytywanych tekstach,
- określanie funkcji środków artystycznych użytych w tekstach kultury,
- odnajdywanie i interpretowanie związków przyczynowo-skutkowych,
- wskazywanie kontekstów niezbędnych do interpretacji tekstów kultury.

W obszarze *Tworzenie własnego tekstu* sprawdzano następujące wiadomości i umiejętności:

- dokonywanie celowych operacji na tekście (streszczenie),
- redagowanie tekstu użytkowego (ogłoszenie),
- redagowanie dłuższej formy wypowiedzi (rozprawka),
- tworzenie tekstu na zadany temat, spójnego pod względem logicznym i składniowym,
- uwzględnianie zasad organizacji budowanego tekstu,
- analizowanie, porządkowanie i syntetyzowanie informacji zawartych w tekstach kultury,
- formułowanie, porządkowanie i wartościowanie argumentów uzasadniających stanowisko własne lub cudze,
- dostosowywanie stylu do sytuacji komunikacyjnej,
- zachowanie poprawności leksykalnej, frazeologicznej i składniowej oraz ortograficznej i interpunkcyjnej.

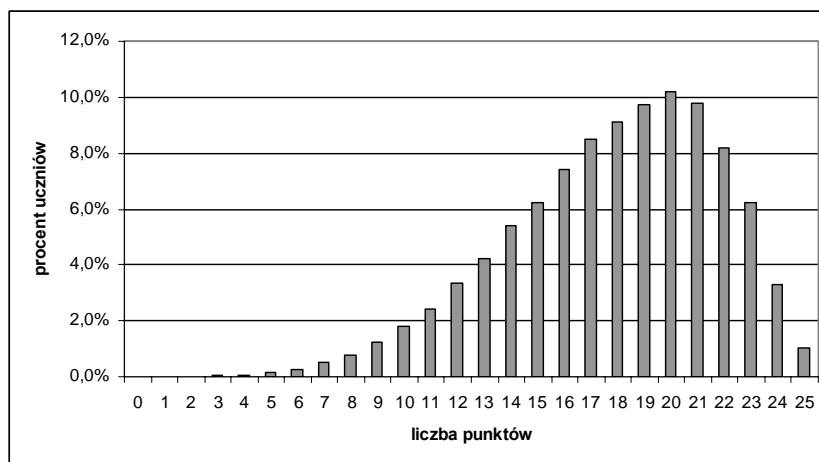
Łatwości obszarów standardów egzaminacyjnych
– humanistyczna część egzaminu gimnazjalnego

Zadania	Warstwy				Województwa		Razem
	miasto powyżej 100 tys.	miasto od 20 tys. do 100 tys.	miasto do 20 tys.	wieś	dolnośląskie	opolskie	
Razem	0,66	0,61	0,59	0,58	0,61	0,61	0,61
Czytanie	0,75	0,71	0,70	0,69	0,72	0,71	0,71
Tworzenie	0,56	0,51	0,48	0,48	0,51	0,51	0,51

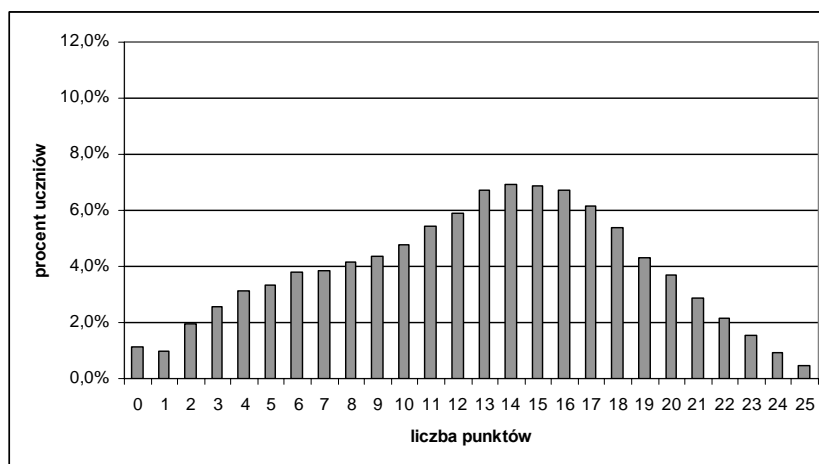
Umiejętności znajdujące się w obszarze *Czytanie i odbiór tekstów kultury*, jak wynika z tabeli i wykresu, zostały dobrze opanowane (łatwość – 0,71). Najczęściej pojawiającym się wynikiem było 20 punktów. Największa grupa uczniów osiągnęła wyniki w przedziale 17–22 punktów.

Gorzej wypadły zadania odnoszące się do *Tworzenia własnego tekstu* (łatwość – 0,51). Najczęściej występującym wynikiem było 14 punktów, a najwięcej uczniów osiągnęło wyniki w przedziale 11–18 punktów. Słabo wypadły zadania sprawdzające umiejętności: formułowania argumentów, syntetyzowania informacji, odczytywania przenośnego sensu utworów dydaktycznych i ich przesłania.

Procentowy rozkład wyników za *Czytanie i odbiór tekstów kultury*
– humanistyczna część egzaminu gimnazjalnego

Procentowy rozkład wyników za *Tworzenie własnego tekstu*
– humanistyczna część egzaminu gimnazjalnego

Zadanie 21.

Uzupełnij tabelę, wpisując numery odpowiednich wersów utworu Aleksandra Fredry „Trzeba by”.

	<i>Element kompozycji</i>	<i>Numery wersów</i>
<i>Wstęp:</i>	<i>przedstawienie okoliczności zdarzenia</i>	
<i>Rozwinięcie:</i>	<i>prezentacja postaw i zachowań bohaterów</i>	
<i>Zakończenie:</i>	<i>ukazanie konsekwencji postawy bohaterów</i>	
<i>Morał:</i>	<i>pouczenie wynikające z bajki</i>	

Uczniowie mieli wykazać się rozumieniem sensu i umiejętnościami rozpoznania typowej kompozycji bajki. Okazało się, że 24% uczniów udzieliło poprawnej odpowiedzi (łatwość 0,24 – zadanie trudne), zaś 76% nie potrafiło poradzić sobie z pozornie prostym poleceniem oznaczenia numeracją poszczególnych części utworu. Niepowodzenie uczniów mogło wynikać z problemów z interpretacją polecenia.

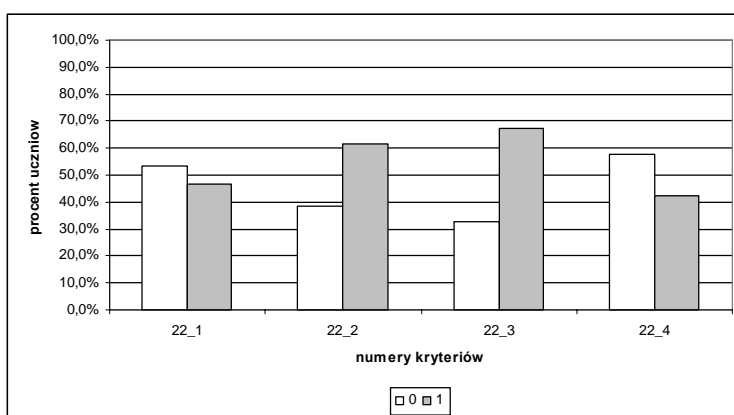
Zadanie 22.

Streść w 3–4 zdaniach utwór Aleksandra Fredry „Trzeba by”.

Kryteria oceny streszczenia

Kryteria	Zasady przyznawania punktów	Punktacja
1. Wybór istotnych informacji	wskazanie na informacje istotne dla zrozumienia treści	0–1
2. Zwięzłość	zapisanie zwięzłym stylem, bez użycia dialogów, cytatów, przytoczeń, objaśnień odautorskich i dygresji	0–1
3. Spójność	zachowanie jednolitej, spójnej konstrukcji tekstu z uporządkowaniem chronologicznym	0–1
4. Poprawność językowa	poprawność językowa wypowiedzi (<i>dopuszczalny 1 błąd bez względu na kategorię</i>)	0–1
razem:		0–4

Rozkład wyników za poszczególne kryteria w zadaniu 22.

	0	1
22_1	53,3%	46,7%
22_2	38,3%	61,7%
22_3	32,8%	67,2%
22_4	57,5%	42,5%

Zadanie okazało się umiarkowanie trudne (łatwość 0,55). Uczniowie mieli kłopoty z wybraniem istotnych informacji dotyczących przesłania utworu. Streszczając, pominęli niektóre z nich i uzupełniali swój tekst własnymi komentarzami. Niezbyt radzili sobie również z poprawnością językową, która jednak w tym zadaniu była zdecydowanie wyższa niż w rozprawce (zadanie 26.).

Ponad 70% piszących uzyskało za to zadanie co najmniej 1 punkt.

Zadanie 23.

Cytując odpowiednie fragmenty Tekstu IV, podaj warunki, jakie – zdaniem autora – powinny spełniać: • *pouczający śmiech* – ..., • „*zbawienny żart*” –

Zadanie uplasowało się na pograniczu trudnego i umiarkowanie trudnego (łatwość 0,50). Prawie 42% uczniów odpowiedziało poprawnie (41,4% nie uzyskało żadnego punktu, 16,8% tylko częściowo odpowiedziało poprawnie). Uczniowie najczęściej nie rozumieli słowa *warunki*. Zacytowanie odpowiednich fragmentów tekstu sprawiło im trudność. Podawali nietrafne cytaty albo nie cytowali, lecz wyjaśniali pojęcie.

Zadanie 24.

Wymień wady i zalety kupca z „*Krotochwili, jaką zakonnik jeden wyrządził kupcowi pewnemu*” Leonarda da Vinci.

Aby określić wady i zalety bohatera krotochwili Leonarda da Vinci, uczniowie musieli zrozumieć postępowanie kupca, czyli określić jego postawę wobec zakonników, ocenić to postępowanie poprzez ich reakcję, a także dostrzec cechy osobowości kupca poprzez jego relacje z zakonnikami. Trudniejsze okazało się wskazanie zalet (łatwość 0,24). Uczniowie często podawali zbyt wiele przykładów, zapominając, że pojawienie się jednego niewłaściwego, spowoduje utratę punktu. W odpowiedziach uczniów pojawiały się także określenia synonimiczne, które nie mogły być uznane.

Prawie połowa uczniów nie poradziła sobie z tym zadaniem. Około 37% uczniów otrzymało 1 punkt, a 18% uczniów – 2 punkty. Zadanie było trudne, jego łatwość jest równa 0,37.

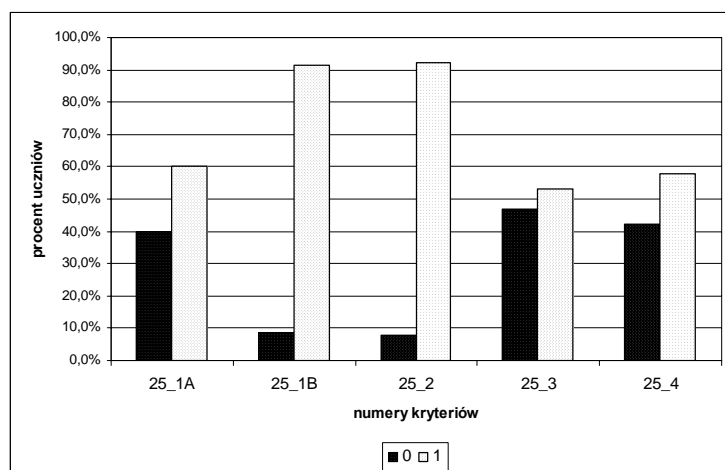
Zadanie 25.

Napisz ogłoszenie o konkursie na rysunek satyryczny, którego tematyka będzie dotyczyła życia szkoły.

Kryteria oceny ogłoszenia

Kryteria	Zasady przyznawania punktów	Punktacja
1. Realizacja tematu	<ul style="list-style-type: none"> Wskazuje organizatora i temat konkursu, określa miejsce i termin nadsyłania prac bądź rozstrzygnięcia konkursu. Dostosowuje wypowiedź do sytuacji komunikacyjnej. 	0–1 0–1
2. Kompozycja	Zachowuje spójność wypowiedzi.	0–1
3. Język i styl	Przestrzega poprawności językowej i stylistycznej (dopuszczalny jeden błąd).	0–1
4. Ortografia i interpunkcja	Przestrzega poprawności ortograficznej i interpunkcyjnej (dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 1 błąd interpunkcyjny).	0–1
W przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się	Przestrzega poprawności ortograficznej i interpunkcyjnej (dopuszczalne 2 błędy ortograficzne i 2 błędy interpunkcyjne).	0–1
razem:		0–5

Rozkład wyników za poszczególne kryteria w zadaniu 25.

	0	1
25_1A	40,0%	60,0%
25_1B	8,7%	91,3%
25_2	7,8%	92,2%
25_3	46,7%	53,3%
25_4	42,2%	57,8%

Napisanie tekstu informacyjnego – ogłoszenia, dostosowanego do sytuacji komunikacyjnej, spójnego i zwięzłego było dla uczniów łatwe (łatwość 0,71). Bardzo często pojawiały się prace informujące o konkursie dotyczącym życia szkoły. Zdarzały się jednak prace, w których ogłoszenie mylnie traktowano jako zaproszenie do wzięcia udziału w konkursie lub stosowano elementy formalne listu.

Tylko 17,5% uczniów otrzymało za to zadanie mniej niż 3 punkty.

Zadanie 26.

Napisz rozprawkę, w której uzasadnisz, że „śmiejch niekiedy może być nauką”. Odwołaj się do przykładów z literatury lub filmu, ewentualnie z obu tych dziedzin.

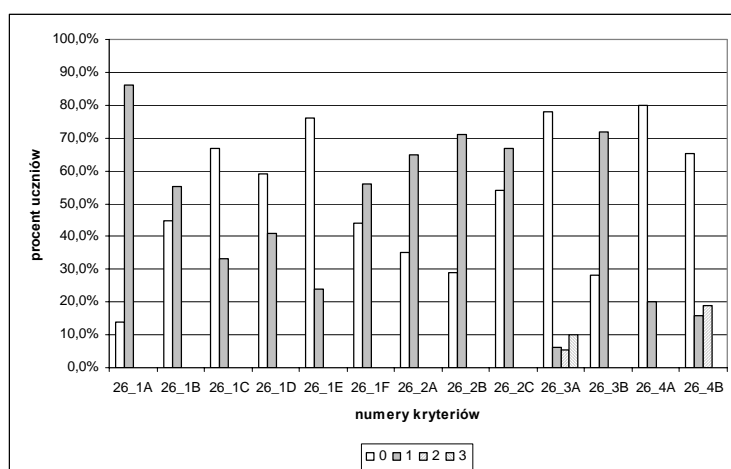
Kryteria oceniania rozprawki	Punktacja
1	
TEMAT (0–6 pkt.)	
Zgodność z tematem (co najmniej we fragmentach).	0–1
Podanie jednego trafnego przykładu z literatury lub filmu.	0–1
Podanie drugiego trafnego przykładu z literatury lub filmu.	0–1
Uzasadnienie pierwszego przykładu.	0–1
Uzasadnienie drugiego przykładu.	0–1
Podsumowanie rozważań.	0–1
2	
KOMPOZYCJA (0–4 pkt.)*	
Zachowanie trójdzielnej kompozycji (graficzne wyróżnienie poszczególnych części wypowiedzi).	0–1
Spójność tekstu.	0–1
Logiczne uporządkowanie tekstu.	0–1

Kryteria oceniania rozprawki	Punktacja
3 JĘZYK I STYL (0 – 4 pkt.)*	
Poprawne użycie słownictwa i związków frazeologicznych.	0–3
Poprawna odmiana wyrazów oraz łączenie wyrazów w zdania i zdań pojedynczych w zdania złożone.	
Trafny dobór środków językowych (nie pojawiają się: wulgaryzmy, kolokwializmy, wielosłowie, wieloznaczność, nieuzasadnione powtarzanie wyrazów, nadużywanie wyrazów obcych, nieuzasadnionych wyrażen typu: <i>praktycznie rzecz biorąc, dajmy na to, powiedzmy</i>).	
Funkcjonalność stylu (dostosowanie do sytuacji komunikacyjnej).	0–1
4 ZAPIS (0–3 pkt.)*	
Interpunkcja (<i>dopuszczalne 3 błędy</i>).	0–1
<i>W przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się dopuszczalne 4 błędy</i>	0–1 0–4 bł. – 1 pkt 5 bł. – 0 pkt.
Ortografia.	0–2 0 bł.–2 pkt. 1 bł.–1 pkt 2 bł.–0 pkt.
<i>W przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się dopuszczalne 4 błędy</i>	0–2 2 bł.–2 pkt. 3 bł.–3 pkt. 4 bł.–0 pkt.
Razem:	0–16

* Punktów z tych kategorii nie przyznaje się, jeśli praca zajmuje mniej niż połowa wymaganej objętości.

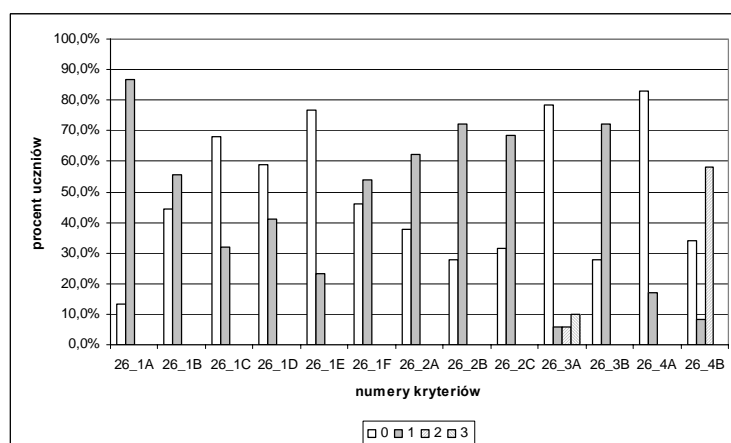
Uwaga! Uczeń nie otrzymuje punktów za wypracowanie, jeżeli w całości jest ono niezgodne z tematem.

Rozkład wyników za poszczególne kryteria w zadaniu 26. (bez dyslektyków)

	0	1	2	3
26 1A	13,8%	86,2%		
26 1B	44,9%	55,1%		
26 1C	66,8%	33,2%		
26 1D	59,0%	41,0%		
26 1E	76,0%	24,0%		
26 1F	44,0%	56,0%		
26 2A	35,3%	64,7%		
26 2B	28,8%	71,2%		
26 2C	54,0%	66,7%		
26 3A	78,1%	6,3%	5,5%	10,1%
26 3B	28,0%	72,0%		
26 4A	79,8%	20,2%		
26 4B	65,4%	15,7%	18,9%	

Rozkład wyników za poszczególne kryteria w zadaniu 26. (uczniowie z dysleksją)

	0	1	2	3
26 1A	13,1%	86,9%		
26 1B	44,5%	55,5%		
26 1C	67,9%	32,1%		
26 1D	58,8%	41,2%		
26 1E	76,9%	23,1%		
26 1F	46,0%	54,0%		
26 2A	37,8%	62,2%		
26 2B	27,9%	72,1%		
26 2C	31,4%	68,6%		
26 3A	78,4%	5,8%	5,8%	10,0%
26 3B	27,9%	72,1%		
26 4A	83,1%	16,9%		
26 4B	34,0%	8,1%	57,9%	

Napisanie rozprawki okazało się zadaniem trudnym (łatwość 0,44). Rozkład punktów za poszczególne kryteria prezentują zamieszczone wcześniej tabele i wykresy.

Często gimnazjaliści nie odczytywali sensu polecenia i dlatego mieli problemy z interpretacją tematu. Nie zwracali uwagi na to, że należy podać przykłady i argumenty uzasadniające tezę rozprawki. Konsekwencją niewłaściwie odczytanego i zrozumianego polecenia w zadaniu 26. było przytaczanie nieadekwatnych do tezy, nietrafnych przykładów, co (prawdopodobnie) doprowadziło do błędnych uzasadnień i redagowania wypowiedzi obok tematu.

Zgodnie z ustalonym schematem punktowania w zadaniu 26. nie przyznawano punktów za temat wówczas, gdy:

- uczeń nie potrafił uzasadnić, że „śmiech niekiedy może być nauką” i tok rozumowania nie został podporządkowany tezie wyrażonej w temacie, np. *śmiechem można leczyć; przy porodzie są genetycznie zakodowane geny odpowiedzialne za śmiech; nikt nie powinien się śmiać z przymusu...*,
- nie dostrzeżono przesłanek, na podstawie których można byłoby przyznać punkty chociaż za częściową realizację, ponieważ uczniowie pisali o roli śmiechu, np. *śmiech nas leczy; dobrze się uczy, śmiech to zdrowie; śmianie się z siebie, co kto z tego ma?*,
- zabrakło rzeczowości w dowodzeniu i uczniowie podawali nieadekwatne przykłady do tematu np. *nie tracił humoru, hartu ducha; humor, hart ducha jest potrzebny w życiu; zabawa jest fajna*,
- zaburzony tok rozumowania utrudniał odczytanie myśli wiodącej, np. *śmiech i obrażanie się na innych jest zasadne; ludzie śmiali się z Harpagona, a on się nie przejmował. Harpagon się śmiał; przez śmiech ludzie będą się chcieli zaznajomić i zwrócić uwagę na siebie*,
- uczeń w sposób ogólnikowy i nieudolny formułował swoje myśli, próbując podporządkować je tematowi, np. *Ania Schirley, której się przydarzyły perypetie, uczy, że nie należy się załamywać. Szuka szczęścia, rozwodzi się; sympatyczne momenty są ważne....*

Uczniowie, którzy uzyskali słabe wyniki za to zadanie popełniali następujące błędy:

- wykorzystywali, bez zastanowienia, tekst I, który nie dostarczał wiedzy literackiej ani przykładów niezbędnych do uzasadnienia tezy (może dlatego uczniowie pisali o roli śmiechu lub o jego terapeutycznych właściwościach),
- cytowali takie fragmenty tekstu, które nie uzasadniały tezy,
- streszczali lektury, na które się powoływali,
- podawali przykłady z życia.

Niepokoją wyniki uzyskane przez zdających za język oraz interpunkcję i ortografię. Umiejętność poprawnego pisania wymaga ciągłego doskonalenia przez utrwalanie zasad, ale również zwracania uwagi na poprawność języka w wypowiedziach ustnych. Niektórzy uczniowie posługują się bardzo ubogim słownictwem, wielokrotnie powtarzają wyrazy oraz podobne struktury zdaniowe, używają też języka potocznego i stosują skróty myślowe.

Uczniowie z dysleksją uzyskali porównywalne wyniki za język, interpunkcję, natomiast znacznie wyższe za ortografię. Przy sprawdzaniu ich prac stosowana była inna typologia błędów ortograficznych.

Spostrzeżenia

Prawdopodobne przyczyny niepowodzeń uczniowskich:

- pospieszne czytanie bez zrozumienia poleceń umieszczonych w zadaniach, szczególnie wówczas, gdy należało wykonać kilka operacji myślowych,
- wykonywanie zadania zgodnie z wyuczonym schematem, bez zastanowienia się nad istotą polecenia,
- nieumiejętne wykorzystanie wiedzy i umiejętności w nowej sytuacji,
- posługiwanie się ogólnikami, nie konkretnymi argumentami w uzasadnianiu swojego zdania, stosowanie skrótów myślowych, wyrazów – haseł,
- dosłowne przytaczanie fragmentów tekstu, mimo zakazu cytowania,
- brak dogłębnej wiedzy historycznej i kulturowej,

- nieumiejętność stosowania zdobytej wiedzy w praktyce (niewykorzystywanie informacji z lektur i dzieł filmowych do realizacji podanego tematu),
- nieznajomość zasad stosowania interpunkcji,
- nieprzestrzeganie zasad ortograficznych,
- posługiwanie się słownictwem potocznym,
- stosowanie niecelowych powtórzeń.

Wnioski

- Należy zwiększyć liczbę ćwiczeń interpunkcyjnych i ortograficznych realizowanych przez wszystkich nauczycieli w szkole na różnych poziomach klas; uaktualniać też wiedzę uczniów, wskazując na zmiany zasad ortograficznych przekazanych przez Radę Języka Polskiego.
- Trzeba położyć nacisk na umiejętne, zgodne z normami, cytowanie, wskazywać na prawny i moralny aspekt korzystania z cudzego dorobku.
- Wskazywać możliwości wykorzystania form użytkowych w praktyce.
- Utrwalać z uczniami umiejętność dostosowywania stylu wypowiedzi do różnych sytuacji komunikacyjnych.
- W planowaniu procesu uczenia się kontynuować nauczanie kontekstowe, wymagające posługiwania się wiedzą zintegrowaną.
- W przygotowywaniu uczniów do egzaminu odwoływać się do standardów egzaminacyjnych, analizować kartotekę testu.

2. Część matematyczno-przyrodnicza

Zestaw zadań z zakresu przedmiotów przyrodniczych i matematyki (GM-A1-062) był przeznaczony do sprawdzenia opanowania przez uczniów kończących trzecią klasę gimnazjum umiejętności i wiadomości opisanych w *standardach* i podstawie programowej kształcenia ogólnego.

Zadania sprawdzały umiejętności i wiadomości z następujących obszarów *standardów*:

- obszar I – umiejętne stosowanie terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu,
- obszar II – wyszukiwanie i stosowanie informacji,
- obszar III – wskazywanie i opisywanie faktów, związków i zależności, w szczególności przyczynowo-skutkowych, funkcjonalnych, przestrzennych i czasowych,
- obszar IV – stosowanie zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów.

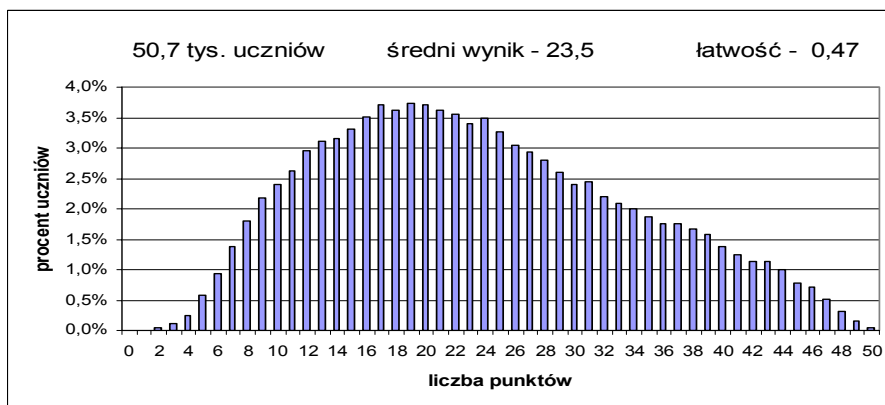
Zestaw składał się z 34 zadań, w tym 25 zadań zamkniętych wyboru wielokrotnego i 9 zadań otwartych, których rozwiązanie wymagało samodzielnego formułowania odpowiedzi. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 50 punktów.

Rozkłady wyników w okręgu

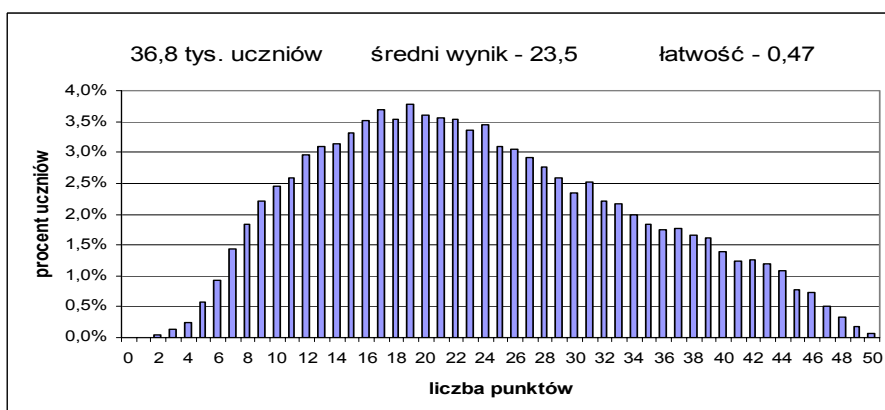
Na kolejnych wykresach przedstawiono procentowy rozkład wyników części matematyczno-przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego (arkusz standardowy A1) w okręgu, w województwach dolnośląskim i opolskim oraz dla poszczególnych warstw szkół.

Rozkłady pomogą dyrektorowi szkoły usytuować wyniki swoich uczniów wśród wyników uczniów z całego okręgu, województwa lub odpowiedniej warstwy.

Procentowy rozkład wyników części matematyczno-przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego w okręgu (województwo dolnośląskie i opolskie)

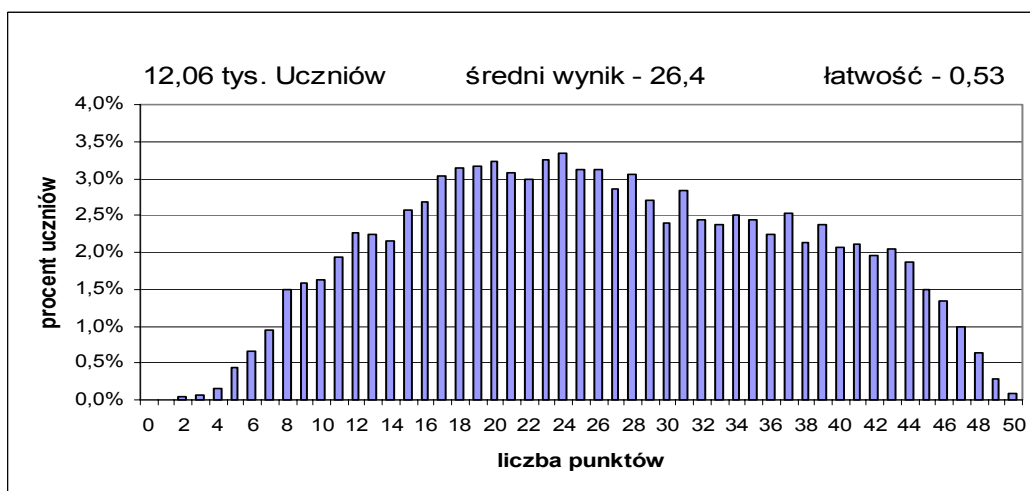
Procentowy rozkład wyników części matematyczno-przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego w województwie dolnośląskim

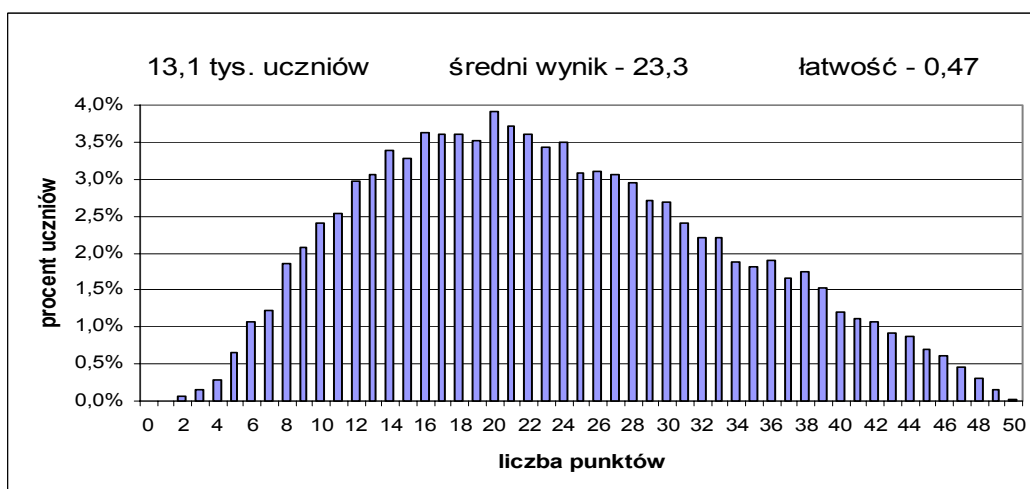
Procentowy rozkład wyników części matematyczno-przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego
w województwie opolskim

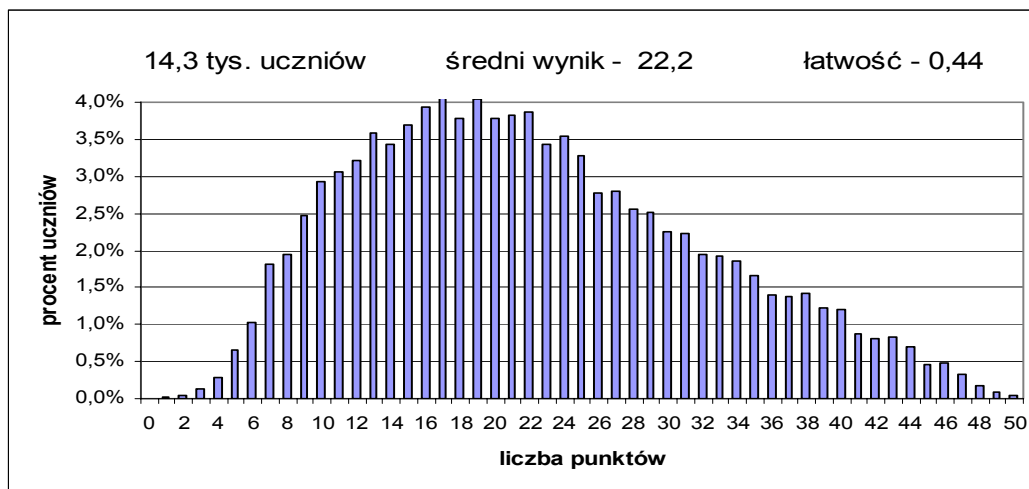
Procentowy rozkład wyników części matematyczno-przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego
w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców (województwo dolnośląskie i opolskie)

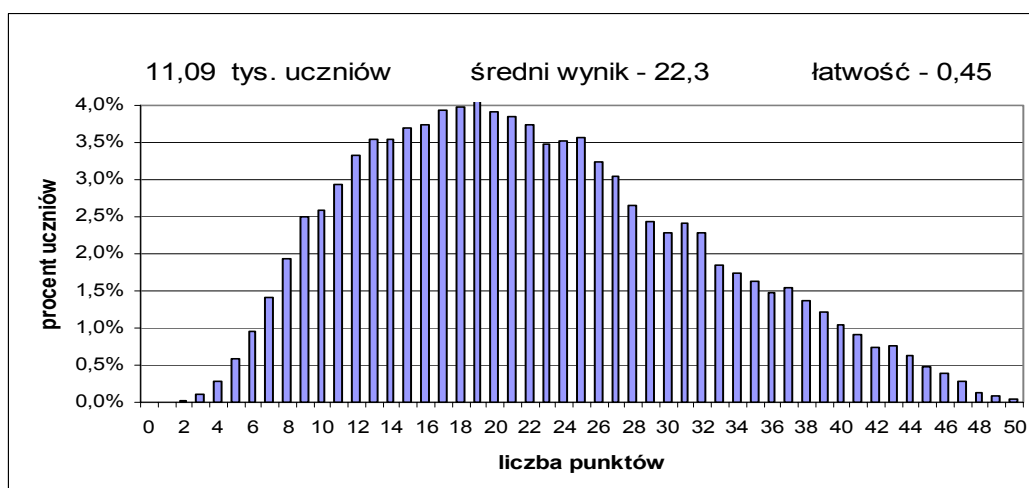
Procentowy rozkład wyników części matematyczno-przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego
w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców (województwo dolnośląskie i opolskie)

Procentowy rozkład wyników części matematyczno-przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego w **miastach do 20 tys. mieszkańców** (województwo dolnośląskie i opolskie)

Procentowy rozkład wyników części matematyczno-przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego **na wsi** (województwo dolnośląskie i opolskie)

Łatwo zauważyć, że rozkład wyników dla dużych miast różni się mocno od rozkładów dla pozostałych warstw. Mniej widać na nim wyników poniżej średniej (najczęściej powtarza się wynik 24 punktów), a pojawia się znacznie więcej wyników wysokich i bardzo wysokich (powyżej 38 punktów). Zestaw egzaminacyjny był dla uczniów z dużych miast umiarkowanie trudny (łatwość zestawu 0,53), a statystyczny uczeń uzyskał ponad połowę możliwych do otrzymania punktów (średni wynik 26,4 p.).

Po raz pierwszy od wprowadzenia egzaminu gimnazjalnego średni wynik uzyskany przez uczniów ze szkół wiejskich (22,3 p.) nie jest, w porównaniu z pozostałymi warstwami, najniższy. Tym razem naj słabiej napisali uczniowie z małych miast (średni wynik 22,2 p.).

Utrzymuje się rozstęp między wynikami uczniów z dużych aglomeracji i z małych miejscowości.

Wyniki uczniów i szkół w skali staninowej

Do porównania wyników uczniów oraz własnej szkoły z wynikami innych uczniów i szkół w okręgu pomocne są wyniki w skali staninowej. Odniesienie do wyników w skali staninowej z poprzednich lat (*Raport 2004*, *Raport 2005*) pozwoli na porównanie wyników kolejnych roczników uczniów i wyciągnięcie wniosków dotyczących osiągnięć szkoły.

Procentowy rozkład **wyników uczniów** w skali staninowej,
część matematyczno-przyrodnicza egzaminu gimnazjalnego

Stanin	Nazwa	Przedział punktowy	Procent szkół			
			kraj	okręg	dolnośląskie	opolskie
1	najniższy	0–8	4 (4,6)	4,2	4,3	3,8
2	bardzo niski	9–11	7 (6,9)	7,2	7,0	7,6
3	niski	12–15	12 (12,4)	13,1	13,0	13,4
4	niżej średni	16–20	17 (17,9)	18,1	17,8	18,6
5	średni	21–26	20 (20,4)	19,8	19,6	20,3
6	wyżej średni	27–32	17 (15,8)	15,9	16,0	15,4
7	wysoki	33–38	12 (11,6)	11,8	11,9	11,5
8	bardzo wysoki	39–43	7 (6,7)	6,9	7,0	6,5
9	najwyższy	44–50	4 (3,8)	3,2	3,3	2,9

Procentowy rozkład **średnich wyników szkół** w skali staninowej,
część matematyczno-przyrodnicza egzaminu gimnazjalnego

Stanin	Nazwa	Przedział punktowy	Procent szkół			
			kraj	okręg	dolnośląskie	opolskie
1	najniższy	do 13,6	4	6,0	6,2	5,4
2	bardzo niski	13,7–18,9	7	6,5	7,6	3,4
3	niski	19,0–20,7	12	12,6	14,8	6,8
4	niżej średni	20,8–22,2	17	15,0	14,5	16,2
5	średni	22,3–23,9	20	21,5	19,7	26,4
6	wyżej średni	24,0–25,8	17	16,6	13,8	24,3
7	wysoki	25,9–28,4	12	10,8	11,6	8,8
8	bardzo wysoki	28,5–33,7	7	7,4	7,9	6,1
9	najwyższy	33,8–46,9	4	3,6	3,9	2,7

Łatwość zadań zamkniętych i zadań otwartych

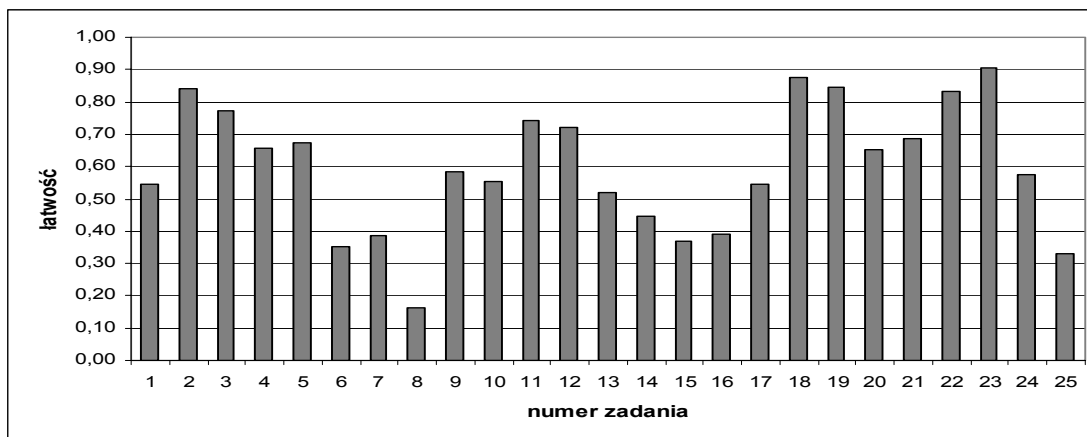
Wyniki, jakie osiągnęli uczniowie, można rozpatrywać, biorąc pod uwagę samą konstrukcję zadań. Połowę wszystkich punktów przyznawanych za rozwiązanie zestawu można było uzyskać za zadania zamknięte (w których uczeń wybiera jedną z proponowanych odpowiedzi) i połowę za zadania otwarte (w których uczeń sam formułuje odpowiedź lub przedstawia rozwiązanie). Jak co roku wyniki za zadania zamknięte są znacznie wyższe niż za zadania otwarte. Jeśli uczeń nie zna odpowiedzi, może wybrać najbardziej prawdopodobną, domyślić się – odrzucając niepoprawne czy wreszcie po prostu trafić. Nie oczekuje się formułowania ani uzasadniania odpowiedzi. Mimo tego jedno zadanie zamknięte sprawiło uczniom dużą trudność. Dobrac odpowiednie równanie do opisanego związku między danymi (zadanie 8.) potrafiło jedynie 16% uczniów. Łatwości zadań zamkniętych w omawianym zestawie wahają się od 0,16 do 0,90. Łatwość całego zestawu zadań zamkniętych jest równa 0,60 (co oznacza, że średnio uczniowie zdobyli 16 z 25 punktów).

Łatwości zadań zamkniętych dla poszczególnych warstw,
województwa dolnośląskiego i opolskiego oraz całego okręgu

Zadania	Warstwy				Województwo		
	miasto powyżej 100 tys.	miasto od 100 tys. do 100 tys.	miasto do 20 tys.	wieś	dolnośląskie	opolskie	Okręg
1	0,63	0,55	0,50	0,50	0,55	0,54	0,54
2	0,87	0,84	0,83	0,83	0,84	0,84	0,84
3	0,81	0,78	0,75	0,76	0,77	0,78	0,77
4	0,70	0,66	0,63	0,64	0,66	0,65	0,66

5	0,73	0,68	0,65	0,64	0,68	0,67	0,67
6	0,40	0,35	0,33	0,33	0,36	0,34	0,35
7	0,43	0,37	0,36	0,39	0,38	0,41	0,39
8	0,22	0,17	0,14	0,14	0,17	0,15	0,16
9	0,62	0,58	0,56	0,57	0,58	0,58	0,58
10	0,60	0,54	0,53	0,54	0,55	0,55	0,55
11	0,80	0,75	0,71	0,70	0,74	0,73	0,74
12	0,78	0,72	0,68	0,70	0,72	0,72	0,72
13	0,55	0,52	0,50	0,51	0,52	0,51	0,52
14	0,48	0,45	0,43	0,43	0,45	0,44	0,45
15	0,42	0,36	0,35	0,36	0,37	0,37	0,37
16	0,46	0,38	0,36	0,36	0,39	0,37	0,39
17	0,62	0,54	0,52	0,51	0,55	0,54	0,55
18	0,90	0,88	0,87	0,86	0,88	0,88	0,88
19	0,90	0,85	0,82	0,81	0,85	0,84	0,84
20	0,70	0,66	0,62	0,63	0,65	0,65	0,65
21	0,74	0,68	0,66	0,66	0,69	0,68	0,69
22	0,87	0,83	0,82	0,82	0,83	0,83	0,83
23	0,93	0,90	0,90	0,90	0,90	0,91	0,90
24	0,57	0,56	0,57	0,60	0,58	0,56	0,57
25	0,37	0,34	0,31	0,32	0,33	0,33	0,33
Zamknięte	0,64	0,60	0,58	0,58	0,60	0,59	0,60

Łatwości zadań zamkniętych, część matematyczno-przyrodnicza egzaminu gimnazjalnego
(okręg – województwo dolnośląskie i opolskie)

Na stronie 34 przedstawione są **rozkłady wyborów odpowiedzi** w zadaniach zamkniętych dla trzech wersji zestawu egzaminacyjnego (A, B, C).

Wersja A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
A	1523	839	13058	981	1007	6020	4192	2495	951	1541	513	802	8570	2217	4547	1098	9115	551	14212	10906	3407	592	229	5968	5473
B	1341	14075	762	11350	3274	6566	3109	2633	854	2045	2398	12112	3399	6011	6343	6604	6988	783	1486	3592	777	13917	568	656	3704
C	4987	342	1546	3055	11567	2509	2899	8973	9760	4139	1453	2475	393	829	4053	4604	140	14947	639	1436	11576	1211	15247	9808	5712
D	8926	1525	1403	1393	888	1662	6560	2674	5180	9021	12405	1394	4372	7695	1825	4371	527	490	423	823	995	1065	740	340	1832
Brak	16	11	20	13	52	34	29	17	45	44	23	10	54	35	25	114	19	20	33	34	37	7	8	18	69

A	9,1%	5,0%	77,8%	5,8%	6,0%	35,8%	25,0%	14,9%	5,7%	9,2%	3,1%	4,8%	51,0%	13,2%	27,1%	6,5%	54,3%	3,3%	84,6%	64,9%	20,3%	3,5%	1,4%	35,5%	32,6%
B	8,0%	83,8%	4,5%	67,6%	19,5%	39,1%	18,5%	15,7%	5,1%	12,2%	14,3%	72,1%	20,2%	35,8%	37,8%	39,3%	41,6%	4,7%	8,8%	21,4%	4,6%	82,9%	3,4%	3,9%	22,1%
C	29,7%	2,0%	9,2%	18,2%	68,9%	14,9%	17,3%	53,4%	58,1%	24,6%	8,7%	14,7%	2,3%	4,9%	24,1%	27,4%	0,8%	89,0%	3,8%	8,6%	68,9%	7,2%	90,8%	58,4%	34,0%
D	53,1%	9,1%	8,4%	8,3%	5,3%	9,9%	39,1%	15,9%	30,8%	53,7%	73,9%	8,3%	26,0%	45,8%	10,9%	26,0%	3,1%	2,9%	2,5%	4,9%	5,9%	6,3%	4,4%	2,0%	10,9%
Brak	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,3%	0,2%	0,2%	0,1%	0,3%	0,3%	0,1%	0,1%	0,3%	0,2%	0,1%	0,7%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%	0,2%	0,0%	0,0%	0,1%	0,4%

Wersja B	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
A	1544	773	13113	1138	1071	5862	4272	2635	954	1597	558	787	8850	2185	4508	1176	9272	664	14271	11027	3545	612	258	5974	5845
B	5058	280	1765	3353	11609	2263	3501	9034	9918	4222	1559	2607	378	792	4134	4079	6973	14859	650	1493	11527	1173	15372	9653	5661
C	9228	1424	1399	1955	1352	7188	6385	2906	5091	9389	12485	1423	4743	7553	2128	5273	120	601	597	988	1153	1140	878	734	1600
D	1102	14462	654	10473	2862	1601	2751	2346	911	1693	2322	12117	2932	6389	6154	6313	563	799	1411	3406	700	14016	440	577	3766
Brak	23	11	22	31	54	41	44	34	78	52	28	17	49	30	29	109	23	26	24	40	24	6	4	16	80

A	9,1%	4,6%	77,3%	6,7%	6,3%	34,6%	25,2%	15,5%	5,6%	9,4%	3,3%	4,6%	52,2%	12,9%	26,6%	6,9%	54,7%	3,9%	84,2%	65,0%	20,9%	3,6%	1,5%	35,2%	34,5%
B	29,8%	1,7%	10,4%	19,8%	68,5%	13,3%	20,6%	53,3%	58,5%	24,9%	9,2%	15,4%	2,2%	4,7%	24,4%	24,1%	41,1%	87,6%	3,8%	8,8%	68,0%	6,9%	90,7%	56,9%	33,4%
C	54,4%	8,4%	8,3%	11,5%	8,0%	42,4%	37,7%	17,1%	30,0%	55,4%	73,6%	8,4%	28,0%	44,5%	12,6%	31,1%	0,7%	3,5%	3,5%	5,8%	6,8%	6,7%	5,2%	4,3%	9,4%
D	6,5%	85,3%	3,9%	61,8%	16,9%	9,4%	16,2%	13,8%	5,4%	10,0%	13,7%	71,5%	17,3%	37,7%	36,3%	37,2%	3,3%	4,7%	8,3%	20,1%	4,1%	82,7%	2,6%	3,4%	22,2%
Brak	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,3%	0,2%	0,3%	0,2%	0,5%	0,3%	0,2%	0,1%	0,3%	0,2%	0,2%	0,6%	0,1%	0,2%	0,1%	0,2%	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	0,5%

Wersja C	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
A	1678	874	13112	1074	1005	5970	4315	2562	1091	1665	547	842	8894	2252	4507	1160	9290	757	14303	11117	3449	625	257	6040	5548
B	9403	1641	1403	1688	1248	7248	6687	2787	5084	9593	12668	1368	4761	7459	1920	5197	6888	542	506	894	1037	1087	874	361	1686
C	1235	14089	697	11497	3699	2381	2981	2496	882	1975	2455	12236	2879	6566	6248	6806	130	934	1556	3754	794	14292	550	895	3446
D	4630	350	1726	2689	10963	1346	2953	9108	9868	3688	1267	2516	363	665	4257	3705	639	14700	577	1184	11646	959	15284	9658	6207
Brak	24	17	26	24	52	27	35	17	41	51	33	5	72	26	39	101	24	32	29	19	39	8	3	14	82

A	9,9%	5,1%	77,3%	6,3%	5,9%	35,2%	25,4%	15,1%	6,4%	9,8%	3,2%	5,0%	52,4%	13,3%	26,6%	6,8%	54,7%	4,5%	84,3%	65,5%	20,3%	3,7%	1,5%	35,6%	32,7%
B	55,4%	9,7%	8,3%	9,9%	7,4%	42,7%	39,4%	16,4%	30,0%	56,5%	74,6%	8,1%	28,1%	43,9%	11,3%	30,6%	40,6%	3,2%	3,0%	5,3%	6,1%	6,4%	5,1%	2,1%	9,9%
C	7,3%	83,0%	4,1%	67,7%	21,8%	14,0%	17,6%	14,7%	5,2%	11,6%	14,5%	72,1%	17,0%	38,7%	36,8%	40,1%	0,8%	5,5%	9,2%	22,1%	4,7%	84,2%	3,2%	5,3%	20,3%
D	27,3%	2,1%	10,2%	15,8%	64,6%	7,9%	17,4%	53,7%	58,1%	21,7%	7,5%	14,8%	2,1%	3,9%	25,1%	21,8%	3,8%	86,6%	3,4%	7,0%	68,6%	5,7%	90,0%	56,9%	36,6%
Brak	0,1%	0,1%	0,2%	0,1%	0,3%	0,2%	0,2%	0,1%	0,2%	0,3%	0,2%	0,0%	0,4%	0,2%	0,2%	0,6%	0,1%	0,2%	0,2%	0,1%	0,2%	0,0%	0,0%	0,1%	0,5%

Łatwości zadań otwartych oscylują między 0,20 i 0,55. Podobnie jak w przypadku zadań zamkniętych najczęściej kłopotów sprawiło uczniom zadanie dotyczące szkolnej algebry (zadanie 29.). W najłatwiejszym spośród zadań otwartych (zadanie 27.) należało ułożyć łańcuch pokarmowy na podstawie podanego tekstu. Łatwość całego zestawu zadań otwartych jest równa 0,34 (co oznacza, że średnio uczniowie uzyskali około 9 z 25 punktów).

**Łatwości zadań otwartych dla poszczególnych warstw,
województwa dolnośląskiego i opolskiego oraz całego okręgu**

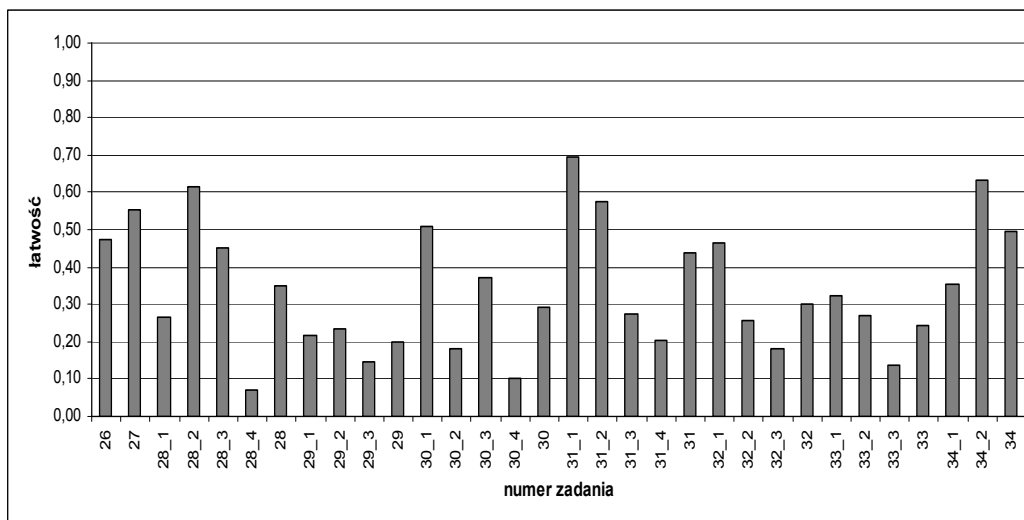
Jeśli za zadanie można było uzyskać więcej niż 1 punkt, podano oddzielnie łatwości kolejnych kryteriów i całego zadania.

Zadania	Warstwy				Województwa		Okręg
	miasto powyżej 100 tys.	miasto od 20 tys. do 100 tys.	miasto do 20 tys.	wieś	dolnośląskie	opolskie	
26	0,53	0,47	0,45	0,46	0,48	0,47	0,48
27	0,61	0,55	0,52	0,52	0,56	0,54	0,55
28_1	0,35	0,27	0,23	0,22	0,27	0,26	0,27
28_2	0,67	0,61	0,59	0,60	0,61	0,64	0,62
28_3	0,52	0,45	0,42	0,42	0,44	0,47	0,45
28_4	0,10	0,07	0,06	0,05	0,07	0,07	0,07
28	0,41	0,35	0,32	0,32	0,35	0,36	0,35
29_1	0,31	0,20	0,18	0,17	0,22	0,20	0,22
29_2	0,33	0,22	0,20	0,19	0,24	0,22	0,24
29_3	0,22	0,13	0,12	0,11	0,15	0,13	0,14
29	0,29	0,19	0,17	0,15	0,20	0,18	0,20
30_1	0,58	0,50	0,47	0,49	0,51	0,52	0,51
30_2	0,28	0,17	0,14	0,14	0,19	0,17	0,18
30_3	0,47	0,35	0,33	0,34	0,38	0,36	0,37
30_4	0,16	0,09	0,08	0,08	0,10	0,10	0,10
30	0,37	0,28	0,26	0,26	0,29	0,29	0,29
31_1	0,76	0,70	0,66	0,67	0,69	0,70	0,70
31_2	0,65	0,58	0,54	0,53	0,58	0,58	0,58
31_3	0,37	0,27	0,23	0,23	0,27	0,27	0,27
31_4	0,28	0,20	0,17	0,17	0,21	0,20	0,20
31	0,51	0,44	0,40	0,40	0,44	0,44	0,44
32_1	0,53	0,44	0,44	0,44	0,47	0,46	0,46
32_2	0,33	0,25	0,22	0,22	0,26	0,25	0,26
32_3	0,25	0,18	0,15	0,15	0,18	0,17	0,18
32	0,37	0,29	0,27	0,27	0,30	0,29	0,30
33_1	0,41	0,32	0,28	0,29	0,32	0,32	0,32
33_2	0,37	0,27	0,23	0,23	0,27	0,27	0,27
33_3	0,21	0,13	0,11	0,11	0,14	0,13	0,14
33	0,33	0,24	0,20	0,21	0,24	0,24	0,24
34_1	0,40	0,35	0,33	0,33	0,35	0,36	0,35
34_2	0,65	0,63	0,62	0,64	0,63	0,64	0,63
34	0,53	0,49	0,48	0,49	0,49	0,50	0,49
Otwarte	0,41	0,34	0,31	0,31	0,34	0,34	0,34

**Zestawienie łatwości zadań zamkniętych i otwartych dla poszczególnych warstw,
województwa dolnośląskiego i opolskiego oraz całego okręgu**

Zadania	Warstwy				Województwa		Okręg
	miasto powyżej 100 tys.	miasto od 20 tys. do 100 tys.	miasto do 20 tys.	wieś	dolnośląskie	opolskie	
Zamknięte	0,64	0,60	0,58	0,58	0,60	0,59	0,60
Otwarte	0,41	0,34	0,31	0,31	0,34	0,34	0,34

Łatwości zadań otwartych, część matematyczno-przyrodnicza egzaminu gimnazjalnego
(okręg – województwo dolnośląskie i opolskie)

Łatwości obszarów standardów egzaminacyjnych

Zadania umieszczone w arkuszu matematyczno-przyrodniczej części egzaminu gimnazjalnego sprawdziły stopień opanowania umiejętności ujętych w podstawie programowej kształcenia ogólnego z następujących obszarów standardów egzaminacyjnych:

obszar I – umiejętne stosowanie terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu,

obszar II – wyszukiwanie i stosowanie informacji,

obszar III – wskazywanie i opisywanie faktów, związków i zależności, w szczególności przyczynowo-skutkowych, funkcjonalnych, przestrzennych i czasowych,

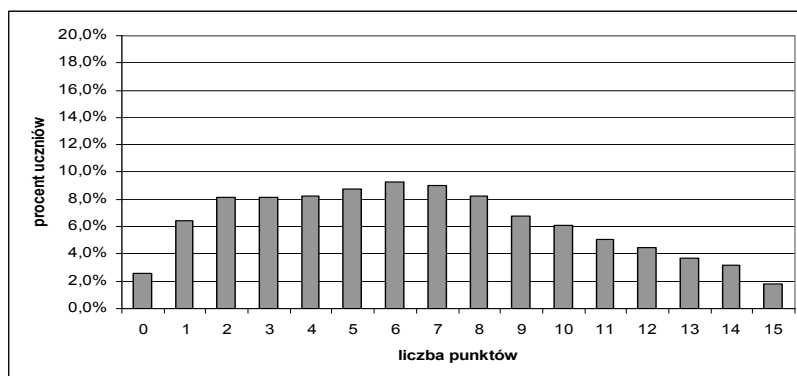
obszar IV – stosowanie zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów.

Najlepiej (jak co roku) rozwiązywane były zadania z obszaru II dotyczące posługiwania się informacjami, słabiej – zadania z obszaru I wymagające stosowania procedur, m.in. aparatu matematycznego, i zadania z obszaru III dotyczące objaśniania zjawisk, wiązania przyczyn ze skutkami, zapisywania zależności. Najlepsze wyniki uzyskali uczniowie za zadania problemowe z obszaru IV.

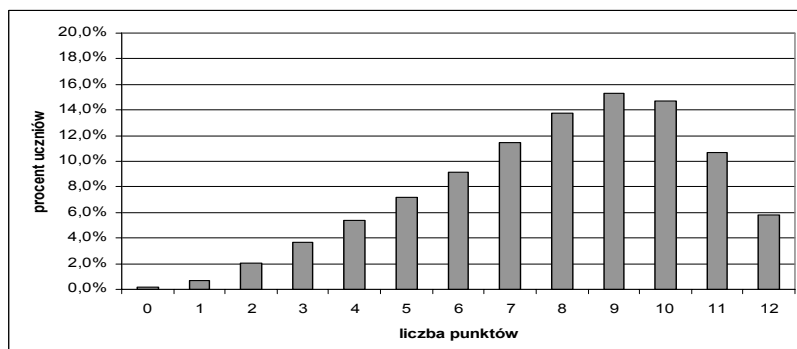
Poniższa tabela przedstawia przyporządkowanie zadań i punktów do obszarów *standardów*

Obszar standardów	Liczba punktów	Waga w %	Numery zadań
Umiejętne stosowanie terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu	15	30	5, 7, 19, 20, 28, 31, 32
Wyszukiwanie i stosowanie informacji	12	24	1, 2, 11, 12, 13, 14, 17, 21, 22, 23, 24, 27
Wskazywanie i opisywanie faktów, związków i zależności, w szczególności przyczynowo-skutkowych, funkcjonalnych, przestrzennych i czasowych	15	30	3, 4, 6, 8, 9, 10, 15, 18, 25, 26, 29, 34
Stosowanie zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów	8	16	16, 30, 33

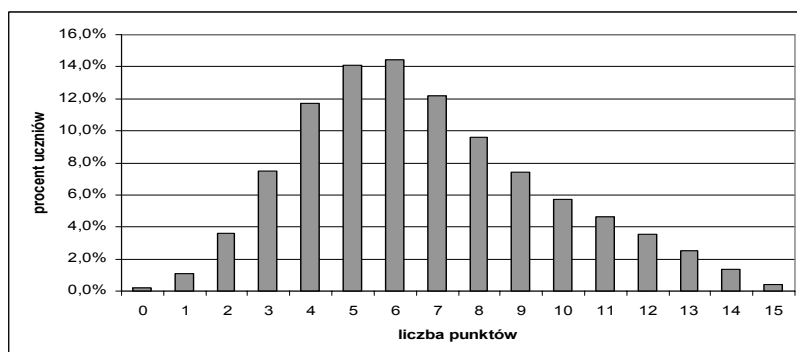
Rozkład punktów za zadania z **obszaru I** (umiejętne stosowanie terminów pojęć i procedur) w okręgu

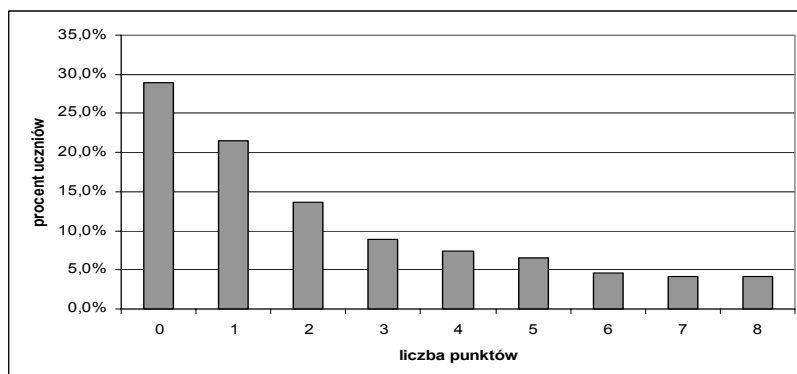
Rozkład punktów za zadania z **obszaru II** (wyszukiwanie i stosowanie informacji) w okręgu

Rozkład punktów za zadania z **obszaru III** (wskazywanie i opisywanie faktów, związków i zależności) w okręgu

Rozkład punktów za zadania z **obszaru IV** (stosowanie zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów) w okręgu

Łatwości obszarów standardów egzaminacyjnych dla poszczególnych warstw, województwa dolnośląskiego i opolskiego oraz całego okręgu

Obszar	Warstwy				Województwa		Okręg
	miasto powyżej 100 tys.	miasto od 20 tys. do 100 tys.	miasto do 20 tys.	wieś	dolnośląskie	opolskie	
I	0,51	0,44	0,41	0,41	0,44	0,44	0,44
II	0,70	0,66	0,64	0,64	0,66	0,65	0,66
III	0,50	0,44	0,43	0,43	0,45	0,44	0,45
IV	0,37	0,28	0,25	0,25	0,29	0,28	0,29

Kartoteka arkusza egzaminacyjnego (A1) matematyczno-przyrodniczej części egzaminu gimnazjalnego (zadania uporządkowane są według obszarów standardów egzaminacyjnych)

Obszar	Nr zadania	Nazwa sprawdzanej umiejętności (z numerem standardu) Uczeń:	Nazwa sprawdzanej czynności Uczeń:	Łatwość zadania	
				kraj	okręg
I. Umiejętne stosowanie terminów, pojęć i procedur ...	5.	wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych (2)	na podstawie zadanej proporcji wybiera zestaw, w którym podano właściwe ilości składników mieszaniny	0,69	0,67
I	7.	posługuje się własnościami figur (3)	określa położenie środka okręgu wpisanego w trójkąt	0,40	0,39
I	19.	wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych (2)	oblicza, jakim procentem jednej liczby jest druga liczba	0,85	0,84
I	20.	wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych (2)	oblicza średnią arytmetyczną	0,67	0,65
I	28.	posługuje się własnościami figur (3) wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych (2)	oblicza objętość bryły (przy podanym wzorze) stosuje poprawną metodę wyznaczania średnicy beczki, poprawnie podstawia dane oraz wyliczoną średnicę do wzoru, stosuje poprawną metodę obliczania wartości wyrażenia w nawiasie, bezbłędnie wykonuje obliczenia rachunkowe i podaje wynik	0,35 0,29 0,60 0,44 0,08	0,35 0,27 0,62 0,45 0,07
I	31.	wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych (2)	wykonuje obliczenia procentowe (oblicza procent liczby oraz liczbę na podstawie jej procentu) stosuje poprawną metodę obliczania podatku VAT za okno lub ceny brutto okna, oblicza podatek VAT i cenę brutto okna, stosuje poprawną metodę obliczania ceny netto drzwi lub podatku VAT za drzwi, oblicza cenę netto drzwi i podatek VAT za drzwi	0,44 0,70 0,58 0,28 0,21	0,44 0,70 0,58 0,27 0,20
I	32.	wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych (2)	oblicza ilość ciepła oddawanego przez stygnącą wodę stosuje poprawną metodę obliczania ilości ciepła oddanego przez daną masę wody ochładzającej się o 1°C, stosuje poprawną metodę obliczania ilości ciepła oddanego przez daną masę wody ochładzającej się o 20°C, bezbłędnie wykonuje obliczenia rachunkowe i podaje poprawny wynik z jednostką	0,29 0,43 0,26 0,18	0,30 0,46 0,26 0,18
II. Wyszukiwanie i stosowanie informacji	1.	operuje informacją (2)	przetwarza informacje odczytane z wykresu	0,53	0,54
II	2.	operuje informacją (2)	analizuje i porównuje informacje dotyczące rozpuszczalności substancji stałych	0,84	0,84
II	11.	operuje informacją (2)	określa na podstawie mapy wysokość względną punktu	0,74	0,74
II	12.	odczytuje informacje (1)	odczytuje z mapy wysokość bezwzględną punktu	0,73	0,72
II	13.	operuje informacją (2)	na podstawie mapy określa formę terenu	0,53	0,52
II	14.	operuje informacją (2)	na podstawie mapy określa formę terenu	0,46	0,45
II	17.	operuje informacją (2)	wybiera procentowy diagram kołowy odpowiadający danym liczbowym z tabeli	0,55	0,55
II	21.	operuje informacją (2)	interpretuje informacje odczytane z wykresu przedstawiającego zmiany temperatury gleby	0,69	0,69

Obszar	Nr zadania	Nazwa sprawdzanej umiejętności (z numerem standardu) Uczeń:	Nazwa sprawdzanej czynności Uczeń:	Łatwość zadania	
				kraj	okręg
II	22.	odczytuje informacje (1)	odczytuje informacje z wykresu przedstawiającego zmiany temperatury gleby	0,84	0,83
II	23.	odczytuje informacje (1)	odczytuje informacje z wykresu przedstawiającego zmiany temperatury gleby	0,91	0,90
II	24.	operuje informacją (2)	dobiera nazwy poziomów glebowych zgodnie z przedstawionym schematem	0,56	0,57
II	27.	operuje informacją (2)	przetwarza informacje dotyczące konsumentów I rzędu	0,56	0,55
III. Wskazywanie i opisywanie faktów, związków i zależności ...	3.	posługuje się językiem symboli i wyrażeń algebraicznych (2)	dobiera jony wchodzące w skład podanej substancji chemicznej	0,79	0,77
III	4.	posługuje się językiem symboli i wyrażeń algebraicznych (2)	wybiera poprawnie zapisane równanie reakcji chemicznej przedstawiającej proces twardnienia zaprawy murarskiej	0,67	0,66
III	6.	wskazuje prawidłowości w procesach, w funkcjonowaniu układów i systemów (1)	wykorzystuje związek między ciśnieniem a polem powierzchni do wskazania wymiarów ściany cegły (zgodnie z warunkami zadania)	0,36	0,35
III	8.	posługuje się językiem symboli i wyrażeń algebraicznych (2)	wybiera równanie opisujące związek między danymi w zadaniu	0,17	0,16
III	9.	stosuje zintegrowaną wiedzę do objaśniania zjawisk przyrodniczych (4)	określa czas okrążenia Ziemi przez satelitę (przy podanych warunkach)	0,59	0,58
III	10.	stosuje zintegrowaną wiedzę do objaśniania zjawisk przyrodniczych (4)	określa optymalne ustawienie anteny satelitarnej (przy podanych warunkach)	0,58	0,55
III	15.	wskazuje prawidłowości w procesach, w funkcjonowaniu układów i systemów (1)	określa, jak zmieni się energia potencjalna grawitacji (przy podanych warunkach)	0,40	0,37
III	18.	wskazuje prawidłowości w procesach, w funkcjonowaniu układów i systemów (1)	dostrzega związek między charakterem i zakresem danych a wnioskami, które z nich wynikają	0,88	0,88
III	25.	wskazuje prawidłowości w procesach, w funkcjonowaniu układów i systemów (1)	określa warunek konieczny, by zachodził proces powstawania próchnicy i jej dalszy rozkład	0,34	0,33
III	26.	wskazuje prawidłowości w procesach, w funkcjonowaniu układów i systemów (1)	układa łańcuch pokarmowy	0,49	0,48
III	29.	posługuje się językiem symboli i wyrażeń algebraicznych (2)	przekształca dany wzór do zadanej postaci poprawnie mnoży obie strony równania przez m , poprawnie dzieli obie strony równania przez 100, zapisuje poprawny wzór	0,21 0,23 0,24 0,15	0,20 0,22 0,24 0,14
III	34.	stosuje zintegrowaną wiedzę do objaśniania zjawisk przyrodniczych (4)	wybiera argumenty potwierdzające tezę, że dobra izolacja domów służy ochronie środowiska wybiera argument trzeci wybiera argument czwarty lub szósty	0,50 0,36 0,64	0,49 0,35 0,63
IV. Stosowanie zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów	16.	tworzy modele sytuacji problemowej (3)	oblicza wartość funkcji opisanej słownie	0,40	0,39

Obszar	Nr zadania	Nazwa sprawdzanej umiejętności (z numerem standardu) Uczeń:	Nazwa sprawdzanej czynności Uczeń:	Łatwość zadania	
				kraj	okręg
IV	30.	tworzy modele sytuacji problemowej (3) tworzy i realizuje plan rozwiązania (4)	stosuje twierdzenie Pitagorasa i wykorzystuje własności trójkątów podobnych	0,30	0,29
			stosuje poprawną metodę obliczania długości krokwi (zastosowanie twierdzenia Pitagorasa lub wykorzystanie właściwej proporcji albo skali podobieństwa),	0,51	0,51
			stosuje poprawną metodę obliczania długości belki,	0,20	0,18
			stosuje poprawną metodę obliczania długości odcinka CF,	0,38	0,37
			bezbłędnie wykonuje obliczenia rachunkowe i podaje poprawne wyniki	0,11	0,10
IV	33.	tworzy i realizuje plan rozwiązania (4) opracowuje wyniki (5)	podaje minimalną liczbę baterii słonecznych koniecznych do uzyskania zadanej mocy	0,28	0,24
			stosuje poprawną metodę obliczania mocy baterii z uwzględnieniem jednostki mocy,	0,37	0,32
			stosuje poprawną metodę obliczania liczby baterii,	0,31	0,27
			bezbłędnie wykonuje obliczenia rachunkowe i podaje poprawny wynik	0,15	0,14

Najłatwiejsze było dla uczniów odczytywanie i przetwarzanie informacji (**obszar II: wyszukiwanie i stosowanie informacji**). Uczniowie zdobyli 66% punktów przyznawanych za te zadania. Średni wynik to 7,9 punktu na 12 możliwych. Sprawdzane były następujące wiadomości i umiejętności:

- odczytywanie informacji przedstawionych w formie rysunków, tabel, wykresów, schematu i mapy,
- operowanie informacją, w tym: analizowanie, porównywanie, interpretowanie i przetwarzanie informacji.

Oprócz umiejętności analizowania informacji do rozwiązania zadań z tego obszaru potrzebna była pewna elementarna wiedza przedmiotowa. Jej brak często był przeszkodą w rozwiązaniu zadania. Na przykład w zadaniu 27., aby wyszukać w tekście informację, jak opisani w nim konsumenci I rzędu bronią się przed naturalnymi wrogami, trzeba było wcześniej wybrać spośród wymienionych organizmów (rośliny, mszyce, biedronki) konsumenta I rzędu (łatwość 0,55). Podobnie w zadaniu 24., aby dobrać nazwy poziomów glebowych przedstawionych na schemacie, należało wykorzystać posiadaną wiedzę dotyczącą procesu powstawania gleby (łatwość 0,57).

Umiejętność odczytywania i przetwarzania informacji z wykresów jest przez gimnazjalistów lepiej opanowana niż odczytywanie informacji z mapy. Poza jednym pytaniem inne, dotyczące wykresów, miały łatwość od 0,69 do 0,90. To trudniejsze zadanie wymagało przeliczenia odczytanych danych (zadanie 1., łatwość 0,54). Natomiast cztery zadania związane z mapą (zadania 11.–14.) miały łatwość od 0,45 do 0,74. Najtrudniej było uczniom rozpoznać na mapie dolinę i przełęcz.

Na wysoką łatwość tego obszaru wpłynął też zapewne fakt, że zadania (oprócz 27.) miały formę zamkniętą.

Trudniejsze były dla uczniów zadania na stosowanie odpowiednich procedur i algorytmów ćwiczonych w czasie gimnazjalnej edukacji (**obszar I: umiejętne stosowanie terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu**). Uczniowie uzyskali 44% punktów przyznawanych za te zadania. Średni wynik to 6,6 punktu na 15 możliwych. Sprawdzane były następujące wiadomości i umiejętności:

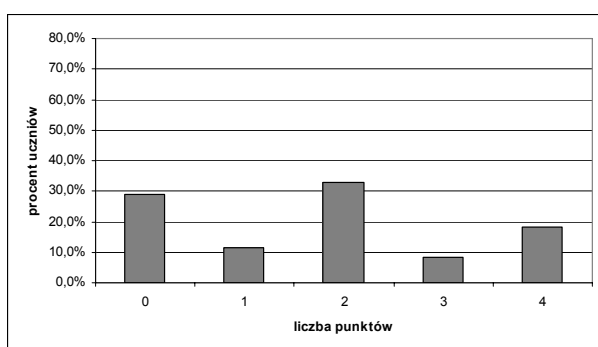
- wykonywanie obliczeń w sytuacjach praktycznych, w tym: stosowanie w praktyce własności działań, szacowanie wyników, operowanie procentami i posługiwanie się jednostkami miar,
- posługiwanie się własnościami figur, w tym obliczanie objętości bryły.

Do łatwych należało jedynie obliczanie procentu z liczby (zadanie 19., łatwość 0,84, pierwsza część zadania 31., łatwość blisko 0,70). Umiarkowanie trudne było: obliczenie składników mieszaniny na podstawie podanej proporcji (zadanie 5., łatwość 0,67) oraz obliczenie średniej arytmetycznej odczytanych z tabeli liczb (zadanie 20., łatwość 0,65).

Pozostałe zadania (jedno zamknięte – zadanie 7. i trzy otwarte – zadania 28., 31. i 32.) z tego obszaru należały do trudnych. Na pytanie o położenie środka największego okręgu mieszczącego się w trójkącie tylko 40% uczniów wybrało dobrą odpowiedź (zadanie 7, łatwość 0,39).

Zadanie 31. (łatwość całego zadania jest równa 0,44) składa się z dwóch poleceń: powiększenia liczby o 22% oraz obliczenia liczby, jeśli znamy jej powiększenie o 22%. Jak wykonać pierwsze polecenie wiedziało 70% uczniów, ale wykonać i zapisać obliczenia – już tylko 58% uczniów. Drugie polecenie było trudne – dobrą metodę zastosowało 27% uczniów, a pełny sukces odniosło jedynie 20% uczniów. Typowym błędem było obliczanie podatku jako 22% ceny brutto. Całe zadanie rozwiązało poprawnie mniej niż 1/5 uczniów.

Rozkład wyników za zadanie 31.

Zadanie 31.		
liczba pkt	N	%
0	14 746	29,1%
1	5874	11,6%
2	16 719	33,0%
3	4122	8,1%
4	9261	18,3%
ogółem	50 722	100,0%

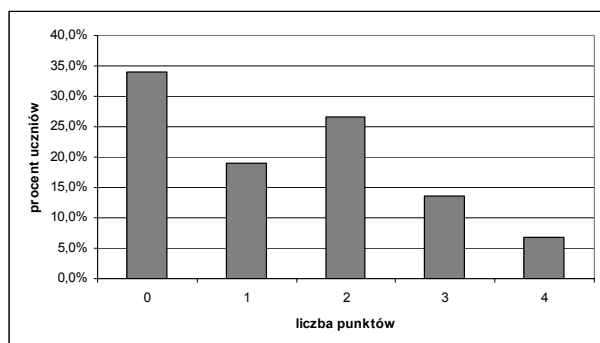
W zadaniu 28. należało wykorzystać do obliczenia objętości beczki podany wzór:

$$V = \frac{1}{12} \pi (2D^2 + d^2) h, \text{ gdzie } D - \text{średnica w miejscu najszerszym, } d - \text{średnica dna, } h - \text{wysokość beczki.}$$

W treści zadania podano wartości liczbowe dla d i h . Zamiast wartości dla D podano informację: *Z powodu trudności ze zmierzeniem średnicy w najszerszym miejscu Wojtek zmierzył obwód w najszerszym miejscu. Jest on równy 33 dm.* Obwód to iloczyn liczby π i długości średnicy ($2\pi r = 33$). Trzeba więc było obliczyć długość średnicy, korzystając z tej zależności, a następnie podstawić wszystkie dane do wzoru i wykonać obliczenia. Właściwy sposób szukania średnicy zaprezentowało 27% uczniów, a 62% uczniów potrafiło podstawić otrzymane dane do wzoru. Punkt za poprawne stosowanie kolejności działań otrzymało 45% uczniów, a tylko 7% uczniów doprowadziło rozwiązanie do końca, wykonując poprawnie wszystkie rachunki. Warto podkreślić, że poprawną metodę rozwiązywania zastosowało w całym zadaniu 20% uczniów i aż 2/3 z nich nie wykonało poprawnie rachunków, tracąc ostatni punkt. Łatwość całego zadania jest równa 0,35.

Za to zadanie można było uzyskać 4 punkty. Taki wynik uzyskało 7% uczniów, natomiast 34% uczniów nie otrzymało żadnego punktu.

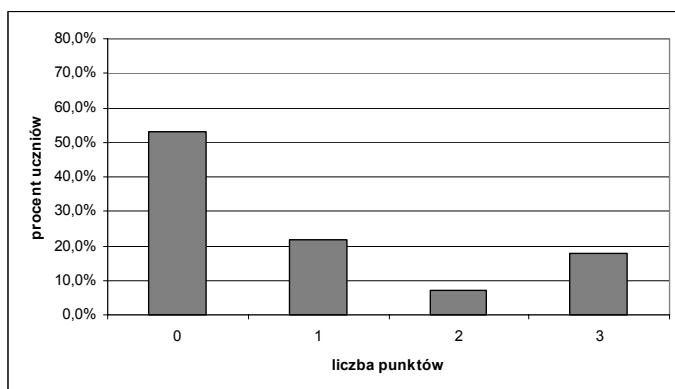
Rozkład punktów za zadanie 28. (w okręgu)

Zadanie 28.		
liczba pkt	N	%
0	17 263	34,0%
1	9600	18,9%
2	13 528	26,7%
3	6854	13,5%
4	3477	6,9%
ogółem	50 722	100,0%

W zadaniu 32. trzeba było obliczyć, ile ciepła oddaje 300 kg wody, ochładzając się z 80°C do 60°C, przy podanej informacji, że 1 kg wody ochładzając się o 1°C, oddaje 4,2 kJ ciepła. Ilość ciepła oddawana przez wodę jest wprost proporcjonalna do jej masy i do różnicy temperatur. Około 22% uczniów ograniczyło się do skorzystania z jednego z tych faktów, 25% zastosowało całkowicie poprawną metodę, lecz pomyliło się przy wykonywaniu obliczeń. Łatwość całego zadania jest równa 0,30. Za zadanie można było uzyskać 3 punkty. Taki wynik uzyskało 18% uczniów, natomiast aż 53% uczniów nie otrzymało żadnego punktu.

Rozkład punktów za zadanie 32. (w okręgu)

Zadanie 32.		
liczba pkt	N	%
0	26 889	53,0%
1	11 117	21,9%
2	3 578	7,1%
3	9 138	18,0%
ogółem	50 722	100,0%

Podobną trudność sprawiały zadania dotyczące wykorzystania poznanych praw i zasad do objaśniania zjawisk przyrodniczych, wiązania przyczyn ze skutkami, zapisywania zależności. (**Obszar III: wskazywanie i opisywanie faktów, związków i zależności, w szczególności przyczynowo-skutkowych, funkcjonalnych, przestrzennych i czasowych**). Uczniowie otrzymali 44,7% punktów przyznawanych za te zadania. Średni wynik to 6,7 punktu na 15 możliwych. Sprawdzane były następujące wiadomości i umiejętności:

- wskazywanie prawidłowości w procesach, w funkcjonowaniu układów i systemów, w tym: wskazywanie warunków występowania procesów, wykorzystywanie zasad i praw do objaśniania zjawisk,
- posługiwanie się językiem symboli i wyrażeń algebraicznych, w tym: opisywanie przebiegu reakcji za pomocą równania chemicznego, zapisywanie związku między wielkościami za pomocą równania, przekształcanie wyrażeń algebraicznych,
- stosowanie zintegrowanej wiedzy do objaśniania zjawisk przyrodniczych, w tym wskazywanie powiązań zjawisk występujących w przyrodzie i łączenie ich w ciągi przemian.

Wśród zadań tego obszaru znalazły się dwa łatwe: dobieranie jonów wchodzących w skład wodorotlenku wapnia (zadanie 3., łatwość 0,77) oraz rozstrzygnięcie, który wniosek wynika z podanych w tabeli danych (a dla którego mamy zbyt mało informacji – zadanie 18., łatwość 0,88). Na pograniczu umiarkowanie trudnego i trudnego uplasowało się, badające podobne umiejętności, zadanie otwarte (zadanie 34., łatwość 0,49). Należało wybrać, spośród zaproponowanych, dwa różne argumenty potwierdzające tezę, że domy zbudowane z materiałów zapewniających dobrą izolację cieplną służą ochronie środowiska.

Do umiarkowanie trudnych należały trzy zadania: wybranie poprawnego zapisu reakcji chemicznej (zadanie 4., łatwość 0,66), określenie czasu okrążenia Ziemi przez satelitę geostacjonarnego (zadanie 9., łatwość 0,58) oraz kierunku optymalnego ustawienia satelity geostacjonarnego zawieszzonego nad równikiem (zadanie 10., łatwość 0,55).

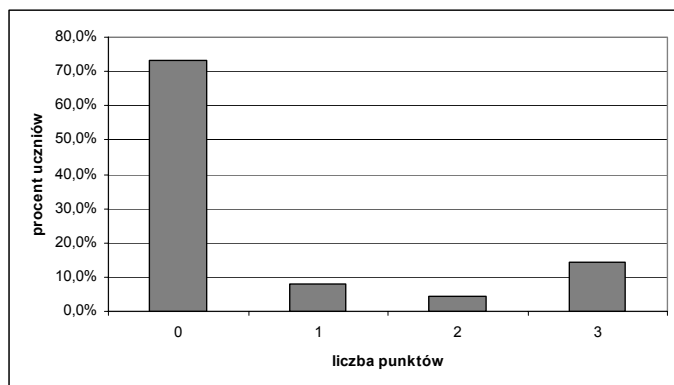
Pozostałe zadania z obszaru III (zadania: 15., 25., 26. i 29.) zaliczają się do trudnych lub bardzo trudnych.

Jak zmienia się energia potencjalna grawitacji turysty wchodzącego na szczyt górski wiedziało tylko 37% uczniów (zadanie 15., łatwość 0,37), a fakt, że tlen jest konieczny do oddychania organizmów powodujących rozkład resztek organicznych znało 33% uczniów (zadanie 25., łatwość 0,33).

Prawie połowa uczniów ułożyła na podstawie podanego tekstu i zapisała wystarczająco poprawnie trójelementowy łańcuch pokarmowy (zadanie 26., łatwość 0,48).

Najtrudniejszym zadaniem okazało się przekształcenie wzoru $w = \frac{M - m}{m} \cdot 100$ tak, aby otrzymać M w zależności od m i w (zadanie 29., łatwość 0,20). Poprawnie wykonało odpowiednie działania zaledwie 14% uczniów, a zdecydowana większość nie otrzymała żadnego punktu za rozwiązanie.

Rozkład punktów za zadanie 29

Zadanie 29.		
liczba pkt	N	%
0	37 216	73,4%
1	4089	8,1%
2	2134	4,2%
3	7283	14,4%
ogółem	50 722	100,0%

Najsłabiej (podobnie jak w latach ubiegłych) rozwiązywane były zadania problemowe (**Obszar IV: stosowanie zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów**). Średni wynik to 2,3 punktu, czyli 28,8% z 8 punktów możliwych do zdobycia. Sprawdzane były następujące wiadomości i umiejętności:

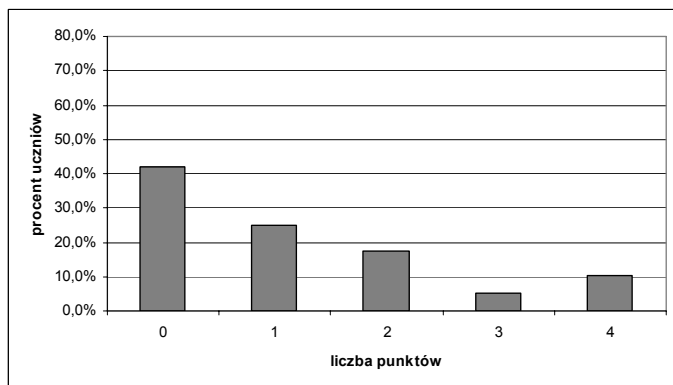
- tworzenie modelu sytuacji problemowej,
- tworzenie i realizowanie planu rozwiązania, w tym układanie i wykonywanie procedur osiągnięcia celu,
- opracowanie wyników.

W zestawie znalazły się trzy zadania (zadania: 16., 30., 33.) sprawdzające, jak uczniowie opanowali umiejętności z IV obszaru. Wszystkie należały do trudnych.

Najlepiej poradzili sobie uczniowie z zadaniem zamkniętym (zadanie 16., łatwość 0,39). W informacji do zadania podano sposób obliczania czasu przejścia trasy w górach w zależności od jej długości i różnicy poziomów. Należało go zastosować do konkretnego przypadku.

W zadaniu 30. uczniowie powinni byli zaplanować i wykonać kolejne etapy rozwiązania zadania, stosując twierdzenie Pitagorasa i własności trójkątów podobnych. Ponad 15% uczniów użyło poprawnej metody w całym zadaniu, ale w wyniku błędów rachunkowych maksymalną liczbę 4 punktów uzyskało tylko 10% uczniów.

Rozkład punktów za zadanie 30

Zadanie 30.		
liczba pkt	N	%
0	21 271	41,9%
1	12 751	25,1%
2	8859	17,5%
3	2646	5,2%
4	5195	10,2%
ogółem	50 722	100,0%

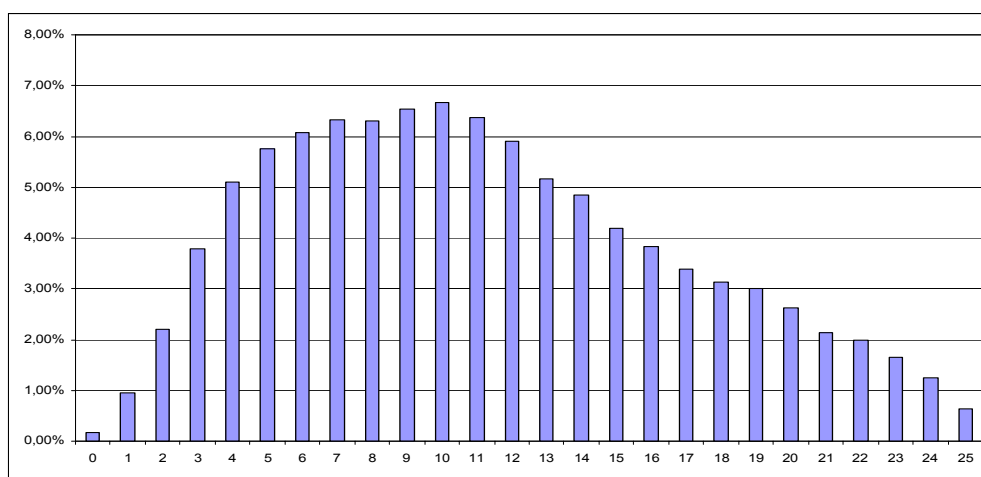
W zadaniu 33. pytano o najmniejszą liczbę baterii, które trzeba zainstalować, aby uzyskać prąd elektryczny o mocy 2,5 kW, jeśli z jednej uzyskuje się prąd elektryczny o natężeniu 2 A przy napięciu 17 V. Oceniane było również stosowanie jednostek i zapewne to obniżyło łatwość zadania do 0,24.

Analiza wyników zadań wymagających stosowania matematyki i zadań przyrodniczych

Zgodnie z założeniami egzaminu gimnazjalnego zestaw zawiera zadania z matematyki i przedmiotów przyrodniczych sprawdzające umiejętności ponadprzedmiotowe, kształcone na lekcjach z tych przedmiotów. Można jednak pokusić się o wybranie zadań sprawdzających głównie stosowanie aparatu matematycznego. Jeśli zaliczyć do nich zadania: 5., 7., 8., 16., 17., 18., 19., 20., 22., 23., 28., 29., 30. i 31., a do przyrodniczych pozostałe, to za obie grupy zadań można było uzyskać po 25 punktów.

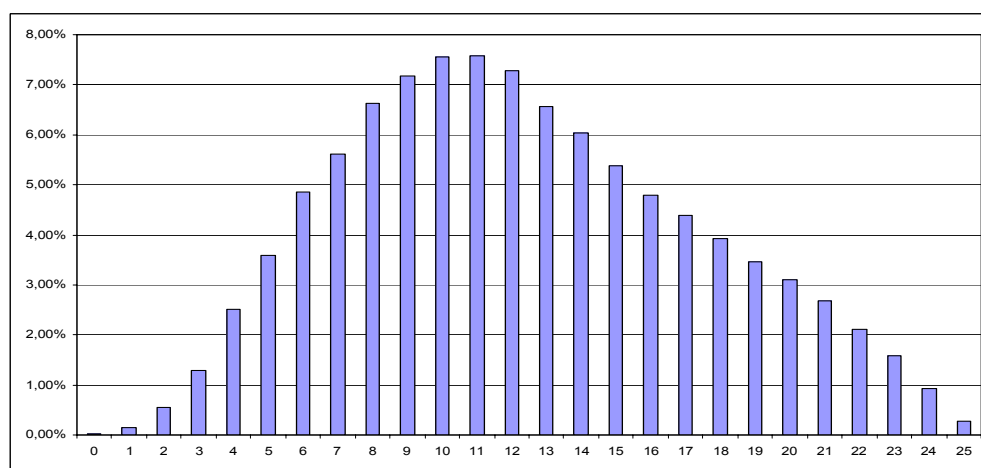
Rozkład wyników za zadania matematyczne

Łatwość – 0,45 Średni wynik – 11,18

Rozkład wyników za zadania przyrodnicze

Łatwość – 0,49 Średni wynik – 12,33

Łatwość grupy zadań matematycznych jest niższa niż przyrodniczych. Jedną z przyczyn jest fakt, że więcej punktów trzeba było tu zdobyć, rozwiązując zadania otwarte – trudniejsze i częściej pomijane.

Podsumowanie

Analiza wyników egzaminu pozwoliła ocenić, jak uczniowie opanowali umiejętności ponadprzedmiotowe zawarte w standardach egzaminacyjnych. Najłatwiejsze jest dla uczniów wyszukiwanie informacji z tabel i wykresów, jeśli polecenie w zadaniu bezpośrednio tego dotyczy. Trudniej jest im informacje analizować, porównywać i interpretować. Widać to nie tylko w zadaniach z II obszaru standardów. Uczniowie nie czytali uważnie tekstów i wykonywali inne czynności niż wynikało z polecenia. Wybierali odpowiedzi zawierające prawdziwe informacje, lecz niezwiązane z pytaniem, stosowali w obliczeniach niewłaściwe dane, np. obwód okręgu zamiast długości średnicy. Pisali więcej niż oczekiwano w zadaniu (często dołączając niepoprawne wypowiedzi). Brakowało im umiejętności analizowania treści zadań, korzystania z pomocniczych, schematycznych rysunków. Najwięcej kłopotów sprawiało rozwiązywanie zadań otwartych. Podobnie jest w części humanistycznej egzaminu. Wyniki za zadania wymagające czytania ze zrozumieniem i interpretowania informacji są wyższe niż za tworzenie własnego tekstu, co zwykle wymaga samodzielnego myślenia, wnioskowania, argumentowania.

Niepowodzenia przy rozwiązywaniu zadań otwartych zwiększa również nieumiejętność sformułowania i zapisania przemyśleń. Rozwiązanie (czy odpowiedź) powinno być odpowiednio zaprezentowane. Umiejętność ta nie była oceniana, ale wiele od niej zależało. Egzaminator musi zrozumieć odpowiedź i porównać ją ze schematem oceniania. Tymczasem rozwiązania często zapisane są chaotycznie, tak niestarannie, że aż nieczytelnie, a rachunki zaś niepoprawnie (np. $1200 + 22\% = 1464$, $300 \cdot 4,2 = 1260 \cdot 20 = 25\ 200$).

Z analizy rozwiązań uczniowskich wynika, że (podobnie jak w poprzednich latach) nie radzą sobie oni ze stosowaniem i przeliczaniem jednostek. Wyniki egzaminu byłyby lepsze, gdyby uczniowie nie mylili się w rachunkach. Wydaje się, że ich sprawność w operowaniu liczbami, np. proste obliczenia, porównywanie i szacowanie, jest niezadowolająca (a w dobie kalkulatorów bardzo potrzebna). Spośród uczniów, którzy stosowali poprawną metodę w zadaniach rozszerzonej odpowiedzi, nie więcej niż dwie trzecie otrzymywało punkt za poprawne obliczenia i ich poprawny zapis.

Wzrasta motywacja i gotowość do rozwiązywania zadań na egzaminie. Niestety, nie dotyczy to wszystkich warstw. Można sądzić, że tam, gdzie uczniowie konkurują o miejsce do szkoły ponadgimnazjalnej, zwiększa się ich zaangażowanie, a więc podwyższają się wyniki. Uczniowie z mniejszych miejscowości takiego bodźca nie mają i tam częściej zdarzają się „puste” prace. Utrzymuje się rozstęp między wynikami uczniów z dużych miast i małych miejscowości.